

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 4 (1199) 1973 SAUSIO - JANUARY 25

LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY

941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONTARIO, CANADA

Tel. 368-6813

Tai malūnas...

Kaip ir kiekviena griežtai totalitinė, diktatūrinė santvarka, taip ir sovietinė, yra savotiška mašinerija, kurios viršūnėje stovi duce, fiureris, diktatorius. Tai matėm Mussolinio ir Hitlerio laikais, tai matome ir dabar maskvinėje Lenino-Stalino diktatūroje, kurios pobūdis nesikeičia kartu su besikeičiančiais asmenimis. Diktatūrinė mašinerija visur yra panašios konstrukcijos ir veikia iš esmės vienodai. Tai ypač krinta į akis pastaruoju metu, kai Sovietų Sąjunga užsimojo minėti savo 50 metų sukaktį. Diktatūrinė mašinerija taip pradėjo veikti, tarytum keli Goebbelsai būtų įsitaisę Maskvoje. Pakilo triukšmas visose srityse ir viską ėmė malti pakeltomis propagandinėmis girmomis. Spaudos puslapiai mirgėte mirga partiniais šūkiais, mitinguose vyrauja tiktai jubilėjinė tema, mokyklose linkniuojama pasiekta sovietinė "laimė", kariuomenėje kurstomos sovietinis kovingumas ir t.t. Bet daugiausia propagandinio riksmo matyti įvairiose meno šakose. Visas menas liko tiek užgožtas komunistinės propagandos, kad iš jo beliko malūnas. Taip, jis mala meno vardui, bet jo gaminiai tėra malūno, bet ne meno padarai. Net ir žymūs vardai, pajėgūs reikštis meno pasaulyje talentingais kūriniais, propagandos malūne nublunka. Jie atiduoda savo duoklę malūnui, nes tai prievolė. Kaip paprastas pilietis privalo mokytis valdžios mokesčius, taip menininkas turi sumokėti jai savo duoklę kitu pavidalu, t.y. pagarbtinti visagalę partiją, jos vadus, išskirti laimėjimus, bet nekludyti pralaimėjimų, neliešti nuoskaudų. Kadangi sovietinėje santvarkoje jų negali būti, taigi ir nėra.

Okupuotoje Lietuvoje sovietinis malūnas veikia gal net stipriau nei kitur, nes čia reikia įtikinti partijos laimėjimais plačias mases, kurios jais netiki. Nuolatinis propagandos šauksmas, kad suklestėjo "tarybinė Lietuva", kad atėjo tokia gerovė, kokios amžiais nebuvo, — verčia manyti, jog tokios gerovės tikrovėje nėra. Jeigu ji būtų, nereikėtų niekam apie ją šaukti — visi ramiai džiaugtųsi ir gyventų atnešta laime. Ar pvz. saulėtą dieną reikia kalbėti apie saulę, įtikinėti žmones, kad ji yra? Juk Amerikoje niekas nešaukia apie gerovę, nes nėra reikalo. Pasiektas ekonominis lygis matyti aiškiai ir be propagandos. Tik ten reikia šaukti ir įtikinėti žmones, kur tos gerovės nėra. Kai sovietiniai rusai okupavo Lietuvą 1940 m., visa gerkle šaukė apie "išvadavimą", apie "laisvę". Kodėlgi? Todėl, kad buvo priešingai — reikėjo krašto pavergimą pridengti "išvadavimu", laisvės atėmimą — "laisvę". Anuo met visa mašinerija šaukė ta linkme, bet nieko neįtikino, nes ir galingiausia propaganda negali pakeisti tikrovės. Dėlto ir dabar, kai jubilėjinis propagandos šauksmas taip plačiai išsiliėjo, lietuvių laimė nė kiek nepadidėjo. Nuo šauksmo kalėjimo sienos negrįžta, vergija netampa laisve. Bandymas pakeisti esamą tikrovę propaganda niekad negali pavykti, juoba Lietuvoje, kur žmonės tūsių šūkavimų yra tiek prisiklausę, kad nebekreipia dėmesio. Panašiai kaip malūne: pradžioje kankina neįprastas triukšmas, vėliau gi niekas jo nebegirdi, o pats malūnininkas negali be to triukšmo nė užmigti...

Vienas žymiųjų sovietinės mašinerijos užmojų okupuotoje Lietuvoje yra Kryžkalnis. Ten pastatytas platus masto paminklas šalies okupacijai pagarbtinti ir ją okupavusiai sovietinei armijai pašlovinti. Paminklo centre matyti didelė figūra su ažuolo lapu vainiku rankose. Esą tas vainikas skirtas raudonosios armijos "didių vyriams", pavergusiems Lietuvą. Darbai atlikti lietuvių menininkų rankomis. Ar galėjo taip būti? Ne tik galėjo, bet taip ir buvo. Juk lietuvis vergas privalo garbinti savo valdovą. Jis privalo džiaugtis laisve, nors jos ir nėra. Jis privalo gėrėtis valdovo įsakymu, nes persilpnas atsisakyti. Jis privalo nusilenkti, jei nori gyventi. Visais amžiais taip buvo: pavergtieji privalo garbinti pavergėjų, valdiniai — valdovą. Sakoma, tik mažas vaikas, įėjęs valdovo salėn, išdriso pasakyti tiesą, būtent, kad valdovas... nuogas. Šiuo metu panašią tiesą išdrįsta pasakyti tiktai toks Romas Kalanta ir jam panašūs. Visi kiti tą tiesą laiko savo širdyse, bet niekam negali atskleisti. Jie, matydami Kryžkalnio paminklą, jame pavaizduotus sovietinius karius, pergvena gilia drama, kuri jokios scenos pasiekti negali, būtent, Lietuvos pavergimo drama. Tai aspektas, kurio paminklo statytojai — okupacijos vykdytojai, matyt, nepastebėjo. Rusams jis skelbia buvusią pergalę — Lietuvos pavergimą, o lietuviams jis skelbia būsimo pergalę — Lietuvos išvadavimą. Tasai paminklas nuolat kalbės lietuvių vaikams apie krašto pavergėjus ir būsimo laisvės viltį. Anas ažuolo lapų vainikas priklauso ne pavergėjams rusams, o būsimo laisvės nešėjams. Pavergėjui priklausys ne vainikas, o bausmė, kuri ištiko Hitlerį, Mussolinį ir kitus.

Kanados įvykiai

SUSIAURINO PAŠALPAS BEDARBIAI

Darbo jėgos ministeris R. Andras pateikė federaciniam parlamentui nedarbo draudos suvaržymus, kurie per metus išlaidas sumažins \$100 milijonų. Nedarbo drauda nebus mokama tiems asmenims, kurie be rimtos priežasties patys pasitraukia iš darbo, už prasižengimų būna atleidžiami darbdavai, atsisako pasiūlyto darbo. Pagal ligišolinį įstatymą iš darbo savanoriškai pasitraukusiems asmenims buvo taikoma trijų savaičių bauda — įskaitant laukiamąjį kvalifikacijai dviejų savaičių laikotarpį, jie draudos negaudavo penkis savaites. Dabargi drauda jiems iš viso nebus mokama, kol nesusiras kito darbo ir jame neišdrįs draudai gauti nustatyto 8 savaičių minimumo. Tačiau ir iš naujos darbo vietės jie negalės pasitraukti be rimtos priežasties. Diskvalifikuoti asmenys turės teisę kreiptis į apeliacinę nedarbo draudos tarybą ir jai įrodyti, kad nėra nažeide naujuoju nuostatu. Praėjusiais metais perplėčiai reformuota nedarbo drauda turėjo \$1.999.000.000 išlaidų, kurių neįstengė padengti dirbančiųjų ir darbdavių įmokos. Susedarės \$869.000.000 deficitas buvo padengtas iš valstybės ižo.

Finansų ministerių konferencijoje Otavoje Ontario provincijos ministeris J. White pareikalavo federacinį pajamų mokesčių sumažinti 9%. Pagal jo pasiūlytą planą mokesčiai būtų sumažinti tik 5% visiem dirbantiems kanadiečiams, nes kitus 4% gautų provincijų vyriausybės. J. White premjerui P. E. Trudeau įteikė Ontario premjero W. Daviso laišką, reikalaujantį bilijonu dolerių sumažinti asmeninius pajamų mokesčius kovai su nedarbu. Atrodo, šis klausimas iškils ir premjerų konferencijoje, kurią P. E. Trudeau pasiūlė suaukti gegužės 23-25 d.d., jeigu iki to laiko jam pavyks išsilaikyti valdžioje.

Žemės ūkio ministeris E. Whelan federaciniame parlamente tartu žodžiu ragino Kanados ūkininkus kviečiais ir kitais grūdais užsėti visus turimus žemės plotus, nes pasaulinėje rinkoje mokamos pakankamai augštos kainos ir esąs didelis grūdų poreikavimas. Prieš porą metų premjero P. E. Trudeau vyriausybė buvo įvedusi suvaržymus kviečių augintojams — mokesį pašalpas už kviečiais neužsėtus plotus, nes tada Kanada turėjo apie bilijoną bušelių kviečių atsargų. Dabartinį ministerio E. Whelan optimizmą, atrodo, skatina pranešimai iš Maskvos. Perna labai bloga derlių turėjusi Sovietų Sąjunga įvedė premijas kolchozininkams ir sochozininkams šiemetiniams derliui padidinti. Tačiau didžiulę grėsmę žiemkenčiams sudaro perplona sniego danga. Ukrainos ir centrinės Rusijos derlinguose plotuose, kur žiemkenčiai užsėja apie 68 milijonus akrų, iki š.m. sausio 1 d. iš viso nebuvo

Lietuviai žygiuoja Lenkijos valdomuose Seinuose su savo orkestru "Trimitas", kuris buvo atvykęs iš Vilniaus

Mums reikalingi lituanistai ir gydytojai

Lietuviai dabartinės Lenkijos valdomose srityse uoliai rūpinasi savo tautiniu išlikimu

Varšuvoje leidžiamo mokslo ir kultūros mėnraščio "Varsnos" 1972 m. 9-10 nr., skirtas rugsėjo ir spalio mėnesiam, "TZ" redakciją pasiekė tik 1973 m. sausio pradžioje. Jame pateikiama 1972 m. pirmojo pusmečio Lenkijos lietuvių kronika pradedama Lietuvių Visuomeninės Kultūros Draugijos (LVKD) Vroclavo skyriaus dešimtmėčių gegužės 7 d. šia proga skyriaus istoriją atskleidžia Juozo Degučio rašinys "Tik po 10 metų", paskalbėjimas su pirm. dr. inž. Vytautu Markavičium ir sekr. Antanu Zukausku.

Gavo patalpas

Didžiausia problema Vroclave 1962 m. steigiamam LVKD ratieliui sudarė patalpų trūkumas. Steigiamąjį 12 narių susirinkimą gegužės 2 d. teko šaukti Lenkijos ir Sovietų Sąjungos draugystės klube, kitus mėnesius susirinkimus — vietiniame ukrainiečių klube. Vroclavo savivaldybės remonto reikalingas patalpas lietuviams paskyrė tik 1964 m. spalio 10 d. Veikia nuosavoje pastogėje buvo pradėta patalpų remonto. Elektros šviesą įvedė P. Liachavičius, o kitus remonto darbus atliko K. Baranauškas, V. Marcinkevičius su taktininkais. LVKD centro valdyba Vroclavo ratieliui skyriaus teise suteikė 1967 m. pradžioje. Dabar Vroclavo LVKD skyrius turi dainų ir šokių ansamblį "Vilnelė", rengia lietuvių rasytojų minėjimus, bendradarbiauja su kitomis etninėmis grupėmis, organizuoja ekskursijas, priima į svečius atvykusius tautiečius iš kitų Lenkijos miestų ir okupuotos Lietuvos.

Dešimtmečio minėjimas buvo pradėtas "Vilnelės" ansamblio dalyvavimu Vroclavo Kultūros Dienoje, programos atlikimu vienoje šio miesto aikštėje. Iškilmingas posėdis buvo surengtas sekancią dieną, dalyvaujant LVKD centro valdybos, Varšuvos skyriaus, Slupsko ir Lodžės ratielių atstovams, valdžios ir partijos pareigūnams, ukrainiečių ir graikų draugijų veikėjams. Po posėdžio įvykusiose vairsėse buvo vedamos idomos diskusijos, pajavirintoos lietuviškoms dainoms.

Vroclavo miesto vadovybė, gegužės 27 d. pagerbdama kultūros darbuotojus, neužmiršo ir lietuvių. LVKD skyriaus pirm. dr. inž. V. Markavičius ir sekr. A. Zukauskui buvo įteikti garbės raštai ir specialūs ženkliai.

Trylikla labai gerų pažymių įrašyta į Romo Vitkausko brandos atestatą. Jam pripažinta ir įteikta pirmoji mokytojų tarybos dovana. Vienulioka labai gerų pažymių surinko ir savo brandos atestatą Alicia Jonuškaitė. Petra Zimnicka mokykla pasiūlė priimti be stojamųjų egzaminų į Balstogės Medicinos Akademiją. Įteikta brandos atestatų ir be trejetų ir tokiu, kurių vidurkis išeinai gerai: Onutei Šliaužytei, Danutei Nevulytei, Romualdai Bendoriui, Jonui Sendai, Marytei Vainaiti, Broniui Zukauskui ir kitiems.

sniego, bet pasitaikė šiltas oras. Dabar jau prasidėjo šalčiai, o sniego tėra pora colių. Kaikur ir tų negausų sniegų nupūtė nuo dirvų vėjas. Pasėtiems žiemkenčiams gresia iššalimo pavojus ir sausra pavasario dienomis, jeigu nebus susilaukta daugiau sniego.

Medicinos seseris Ontario provincijoje nuo sekancio mokslo metų pradžios ruoš ne liginonės ar specialios mokyklos, o pritaikomojo meno ir technologijos kolegijos, kur jos turės išeiti dvejų metų kursą. Šis Ontario sveikatos ministerio dr. R. Poteris kolegijai ir universitetui ministeriu J. McNie padarytas sprendimas nutraukia giliai įšaknijusias tradicijas. Kandidatės į medicinos seseris, mokyda (Nukelta į 7-tą psl.)

Trūksta lituanistų

Danutė Dziemionienė savo straipsnyje "Lietuvių inteligentų kadrai Suvalkijoje" pagrindinį dėmesį skiria mokytojams. Seinų apskrityje yra 8 pradinės lietuviškos mokyklos ir 9 mokyklos, kuriose dėstoma lietuvių kalba. Visos šios mokyklos lietuvių kalbai dėstyti turi tik vieną kvalifikuotą lituanistą. Tad ja tenka dėstyti šiai sričiai nepasiruošusiems kitų specialybių mokytojams. Iš pridėtos lentelės matyti, kad lietuvių kalbą tose mokyklose dėsto: 1 lituanistas, 4 lenkų kalbos mokytojai, 5 rusų kalbos mokytojai, 8 matematikai, 1 chemikas, 2 fizikai, 2 geografs, 2 biologai ir 22 kitų specialybių pasiruošimą turintys mokytojai. Antrą kvalifikuotą lituanistą, atrodo, turi Punsko gimnazija. Taigi, visoje Seinų apskrityje yra tik du lituanistai, studijas baigę Vilniuje. Kiti lietuvių kalbos mokytojai — Punsko ar kitų gimnazijų absolventai, baigę Lenkijoje dvejų metų mokytojų institutus ar kitas augštas mokyklas.

D. Dziemionienė pabrėžia, kad vasarą sudaroma proga 14-kai mokytojų pasitobulinti Vilniuje: Bet šito viso per mažą. Mes nežinome paskirų mokytojų dalykų lietuviškos terminologijos, patį lietuvių kalbą, bendrai imant, pas mus gero, kai šlubuoja, o ką jau ir kalbėti apie lietuvių kalbos mokymą. Kai kuriose Seinų krašto vietovėse yra pradžios mokyklos, kurios lanko daug lietuvių vaikų, bet ten visai nėra lietuvių kalbos. Ir tai ne tik dėl mokytojų stokos. Tų vaikų tėvai nepareikšia noro, kad jų vaikai mokytųsi gimtosios kalbos (pvz. Seinuose, Ramoniskėse). Lietuvių kalbos mokymai ir jos lygis mūsų visuomenėje tai rimta problema ir reikia ieškoti būdų ją tinkamai išspręsti...

Salygos studijuoti Vilniuje kasmet sudaromos penkiems abiturientams. 1971-72 mokslo metais ten studijavo 4 Punsko gimnazijos absolventai, bet nė vienas jų nebuvo pasirinkęs lituanistikos. D. Dziemionienė siūlo Punsko gimnazijai imtis pastangų, kad pirmiausia Vilniun būtų siunčiami lituanistiką pasirinkantys absolventai.

Nėra gydytojų

Antrą problemą sudaro lietuvių gydytojų trūkumas. Mediciną, tiesa, galima studijuoti ir Lenkijoje, bet dėl vietų stokos lig šiol nė vienas Punsko gimnazijos absolventas nepavyko įstoti į medicinos fakultetą. A. Dziemionienės nuomone, punskeičius medicinos studijuoti taip pat reikėtų siųsti Vilniun ar Kauną, nes tada jie grįžtų ir dirbtų Seinų krašte tarp lietuvių. Baigimas medicinos studijų Lenkijoje jaunąjį gydytoją gundo pasilikti Lenkijos gilumoje, kur yra geresnės darbo sąlygos. Savo straipsnį D. Dziemionienė baigia prasmingais žodžiais: "Taigi mums reikalingi visų pirma lituanistai ir gydytojai. Savas mokytojas ir savas gydytojas — išaugę gimtojo aplinkoj ir stipriai su ja surišti — galės nuosirdžiai ir su pasiaukojimu dirbti."

Reikėtų pridurti, kad trūksta ir savų kunigų. Lietuviai kunigai, baigę mokslus Lenkijoje, siunčiami dirbti į lenkiškas parapijas. V. Kst.

Pasaulio įvykiai

PASAULIS NEKANTRAUDAMAS LAUKIA VIETNAMO TAIKOS SUTARTIES, kuri gali būti pasirašyta jau šią ar sekancią savaitę. Naujų vilčių teikia Vašingtone ir Hanojuje paskleistos H. Kissingerio slapto pasitarimų su L. D. Tho nuotraukos ir filmai televizijai, pranešimas, kad antradienį prasidėjusiame jų susitikime bus užbaigtas galutinis sutarties tekstas. Saigone ilgokai viešėjo H. Kissingerio pavaduotojas gen. A. Haigas, nuvežęs P. Vietnamo prezidentui N. V. Thieu baigiamos ruošti taikos sutarties paskutiniuosius pakeitimus. Sutarties detalės tebėra nepaskelbtos — tylos politikos griežtai laikosi abi pusės. Prez. R. Niksonas ne tik sustabdė S. Vietnamo visos teritorijos bombardavimą, bet ir įsakė iš kautynių zonos P. Vietnamo atitraukti prie vietnamiečių dalinių buvusius amerikiečius patarėjus.

nenorėdamas rizikuoti jų gyvybėmis pačioje karo užbaigoje. Sausio 20 d. prez. R. Niksonas Vašingtone buvo prisakindintas antrajam ketverių metų terminui. Savo kalboje jis pabrėžė artėjančią sunkiausio JAV istorijoje karo pabaigą ir pranašavo naują taikos erą pasaulyje. Amerika laikysis įsipareigojimų užsienio kraštams, tačiau lauks ir jų pačių didesnių pastangų, respektuos jų vidaus reikalus. Prez. R. Niksono prisakindimo bei jo įvesdinimo iškilmes komunistai ir jų šalininkai panaudojo dingstimi naujai demonstracijai bangai pasaulyje, smerkdami jo politiką ir reikalaudami taikos. Nejučiomis kyla klausimas, ką veiks tie komunistai suklaidinti ilgalaikiai jaunuoilai, kai bus pasirašyta Vietnamo taikos sutartis ir kai jie praras priežastį antiamerikietiškom demonstracijom?

Papildomų spaudos konferencijų Vatikano atstovas F. Allessandrini pabrėžė, kad popiežiaus Pauliaus VI susitikimo su premjere G. Meir siekė ne Vatikanas, bet Izraelis per savo ambasadorių Romoje. Pati audienčia nereikia kokios nors naujos Vatikano linijos ar išskirtinio dėmesio Izraeliui Artimųjų Rytų konflikte. Šį F. Allessandrino pareiškimą aštrai kritikavo Romos vyr. rabinas E. Toaff, sudarydamas įspūdį, kad premjerę G. Meir iš susitikimo su popiežium Paulium VI tikėjosi politinės naudos prieš arabus propagandos fronte.

NAUJA TAKTIKA?

Kremlius išleido biologą Z. Medvedevą su žmone ir sūnumi vieneriem metams į Britaniją dirbti mokslinio darbo Londono medicininio tyrimų institute. Z. Medvedevas, vienas pagrindinių kovotojų už žmogaus teises Sovietų Sąjungoje, 1970 m. buvo uždarytas psichiatrinėje ligoninėje, bet greit išleistas, kai kilo protesto banga visame pasaulyje. Draugai nuogastauja, kad Kremlius jam neleis grįžti į Sovietų Sąjungą, nes butas jau yra atiduotas kitai šeimai. Prieš kalėdas į JAV buvo išleistas skaitytis paskaitų fizikas V. Calidze, taip pat pasižymėjęs kovojė už žmogaus teises. Augščiausiojo sovietu pradžiamas jam atšauktų pilietybę, o Sovietų Sąjungos ambasada atėmė pasą, nors V. Calidze norėjo grįžti.

ZYDU KONFERENCIJA

Pasaulinis žydų kongresas surengė Britanijos sostinėje Londone pirmąją Europos žydų konferenciją, kurioje dalyvavo 200 atstovų iš 20 kraštų, įskaitant Rumuniją ir Jugoslaviją. Kongreso pirm. N. Goldmannas ragino konferencijos dalyvius ugdyti pasitikėjimą, solidarumą, prisitaikyti prie pasikeitusių politinių sąlygų. Partizanines pastangas kovojė už žydų teises Sovietų Sąjungoje ir emigraciją Izraelin jis siūlė pakeisti sutelktinimis pastangomis tarptautiniu mastu. Konferencijos dalyviai priėmė rezoliuciją, reikalaujančią kompensacijos iš tarpautinio pripažinimo susilaukusios R. Vokietijos už jos teritorijoje nacių nusavintą žydų turtą, už kančias ir sveikatos praradimą koncentracinėse stovyklose, už pokarinio išskirimo išlaidas. Nuo 1952 m. Vokietija nacių aukoms Izraelyje ir už jo ribų yra sumokėjusi apie \$12 bilijonų, o komunistinė R. Vokietija lig šiol nedavė nė cento. Nemažos kompensacijos iš R. Vokietijos gali pareikalauti ir kitos valstybės už nacių ir pokarinius laikais nusavintą savo piliečių turtą. JAV sąskaita siekia apie \$50 milijonų, Šveicarijos — \$25 milijonų. Suomija nori, kad abi Vokietijos atlygintų karo metų nuostolius.

TIRIA MĖNULI

Sovietų Sąjunga įgulos neturėjusi "Luna XXI" erdvėlaiviu mėnuliu nuleido robotinį automobilį "Lunochod II", aprūpinat televizijos siustuvu ir kitais prietaisais mėnulio paviršiui tirti. "Lunochod II" buvo nuvestas į Lemonnier kraterį, apie 120 mylių nuo Taurus-Littrow augštumų, kur 1972 m. gruodžio 11-14 d.d. buvo nusileidę amerikiečių "Apollo XVII" erdvėlaivio astronautai E. Cernan ir H. Schmitt. "Lunochod II" pirmą kartą "Lunochod I" 1971-71 m. po mėnulio Lietaus jūra važinėjo 10 mėnesių, kol mėnulio nakties didžiulis šaltis pažeidė jo baterijas ir instrumentus. Sovietų Sąjungos robotinis mėnulio tyrimas turi šiek tiek propagandinės naudos, bet mokslinių požiūriu negali lygintis su amerikiečių astronautų mėnulioje atliktu darbu.

ISTORINIS SUSITIKIMAS

Popiežius Paulius VI Vatikane turėjo istorinį susitikimą su Izraelio premjere G. Meir. Pasikalbėjime buvo plačiai palietos Artimųjų Rytų problemos ir taikos klausimas. Nesutariamas išryškėjo dėl Jeruzalės, kuria Izraelis laiko savo sostine, o Vatikanas nori padaryti tarptautiniu miestu, kad būtų pilnai užtikrintos krikščionių, žydų ir Mahometa garbintojų teisės.

Tėviškės žiburiai – lietuvių savaitraštis

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyta. Kastytis
Metinė prenumerata \$7, pusmetinė — \$4. Rėmėjų prenumerata \$10
Skelbimai ruošiami numerui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų
turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuostoriai.
Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$7 per year, \$4 per 6 months. Deadline for
advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.
941 Dundas Street West, Toronto 3, Ont., Canada
M6J 1W4 Tel. 368-6813

TĖVAI KOVOJA SU MOKYTOJAIŠ

Okupuotoje Lietuvoje sovietinė valdžia, sauvallaudama mokyklose, verčia mokytojus skieisti bedievybę, nesiskaitant su vaikų tėvais. Čia spausdinamas dokumentinis raštas aiškiai rodo Valpinkinų tėvų drąsų bandymą pasipriešinti bedievybės skleidžiantiems mokytojams. Raštas buvo rašytas 1971 m., bet mus pasiekė tik dabar. RED.

Valpinkinų parapijos (Varėnos raj.) tėvai kreipėsi ir rajono valdžią dėl savo vaikų diskriminavimo mokykloje šiuo raštu.

Varėnos raj. DZDT vykdomojo komiteto pirmininkui

PAREISKIMAS

S. m. rugsėjo mėn. mūsų vaikai, grįžę iš mokyklos, skundėsi, kad mokykloje jie buvo tardo mi, ar jie eina į bažnyčią, kas kiti eina, ir bauginami, kad užėjimą į bažnyčią bus sumazintas elgesys, įrašyta į charakteristiką. Mano, J. Griežės, dukra Valpinkinų vidurinėje mokykloje klausinėjo mokytoja Kliukaitę, mokytoja Butkienę, direktorę, ar einanti ji, jos mažesnę sesuo į bažnyčią, kada eina išpažinties. Prieš metus jai buvo priiminta, jei eisianti į bažnyčią, neprileis prie egzaminų.

Urkionių aštuonmetėje m-l-oje mokytoja Saulėnienė bauginė mano, Andriuskevičienės S., dukrą, kada buvusi pirmosios Komunijos, ar einanti į bažnyčią. Kartu baugino, kad užėjimą į bažnyčią bus įrašyta į charakteristiką ir negausianti darbo.

Mano, Kazlauskienės J. (Plekštorės kaimas), abu sūnų klausinėjo mokytoja Kliukaitę, direktorę ir iš rajono, ar buvo pirmos Komunijos, kas iš berniukų ir mergaičių eina į bažnyčią, kas priedė prie pirmos Komunijos.

Mano, Blažulionienės J. (Užperkšės kaimas), sūnų ir dukrą klausinėjo mokytoja Butkienę, direktorę ir iš rajono, kada buvo pirmos Komunijos, kas mokio, kokios mergaitės buvo.

S. Naniškių mokykloje per tėvų susirinkimą buvo pareikalauta, kad tėvai nevestų vaikų į bažnyčią. Mano, Jurgėlevičiaus, sūnus (Mištūnų kaimas), parėjęs iš mokyklos, pasakojo, kad mokytojai sakę, jog jei vaikai

eisite į bažnyčią, klebonas gaus dujėmus metus kalėjimo. Dar ir kiti buvo klausinėjami po valandą ir daugiau. Mums atrodo, kad niekas negali mūsų vaikų be mūsų klausinėti, ar eina į bažnyčią ir baugini. Vaikai verkia ir nemiega naktimis. Jau pats klausinėjimas juos įbaugina ir yra nusikaltimas prieš sąžinės laisvę ir mūsų, tėvų, teises. Jei vaikas nusikalstų, tai mus kaltintų ir baustų. Mūsų šventa pareiga auklėti vaikus. Mes, tikintieji tėvai, jaučiami ir suprantame, kad mūsų tikėjimas daug padeda gražiai auklėti vaikus. Visai kiti vaikai grįžta iš bažnyčios, dalyvavę pamaldose. Čia vaikai tiek gražaus mato ir girdi.

Ar turi teisę minėti mokytojai taip elgtis su mūsų vaikais — juos tardyti ir baugini tik dėl to, kad eina į bažnyčią ir dalyvauja prie altoriaus pamaldose? Jie eina mūsų vedami ir įpareigojami. Juk pagal prigimtį ir konstituciją mes turime teisę vesti vaikus į bažnyčią ir pareigą gražiai juos auklėti. Kodėl taip elgiamasi su mūsų, tikinčiųjų tėvų, teisėmis?

Prasytume Gerb. Pirmininką painformuoti mus, ar taip gali tardyti mūsų vaikus, ir padėti, kad daugiau taip nepasikartotų.

Valpinkinai, 1971. X. 10.

Pasirašė 9 vaikų tėvai. Po 10 dienų buvo gautas toks atsakymas:

Patikrinus jūsų pareiškimą, nenustatyta, kad jūsų vaikai būtų tardomi. Mokytojai klausinėjo vaikus, kaip jie praleidžia savo laisvalaikį ir ką jie veikia už mokyklos ribų, ir tas natūralu, nes mokytojai privalo žinoti, kuo užsiima jų mokiniai, ir nuolat rūpintis jų auklėjimu.

Be to, jūs neturite teisės reikalauti, kad mokytojai propaguotų tikėjimą, nes jūs puikiai žinate, kad bažnyčia yra atskirta nuo valstybės ir visose mokyklose yra vedamas ateistinis mokinių auklėjimas, kaip to reikalauja dabartinis mokslo išsivystymas.

1971. XI. 9.
Varėnos raj. Vykdomojo Komiteto Pirmininkas Z. Voroneckas.

Airiai turi tokią organizaciją, kuri sutrumpintai vadinama IRA (Airijos Respublikos Armija). Ji kovojo prieš anglus, kol dar nebuvo Airijos respublikos. Ji kovojo prieš anglus ir dėl Britanijos globoje likusio Ulsterio, kad jis būtų prijungtas prie respublikos. Ta IRA niekada nebuvo masinė organizacija, o jos vykdymas teroras įkurdavo ir katalikams gyventojams, už kurių reikalus ji kovojo. Dėlto ir Ulsteryje, keletą metų stipriau pasireiškusi, 1956 m. ji nutilo, dar pabandė atsigausti 1959 m., bet jau nebeįsivystė stipresnės veiklos.

Ginklais ši organizacija apsirūpindavo daugiausia užpildama britų kariuomenės būstinėse. Tokie užpuolikai dažnai patekdavo ilgiems metams į kalėjimus. 1956 m. britai nutarė sugauti visus labiau pasireiškusių IRA veikloje airius ir internuoti (iš pradžių buvo surinkta daugiau kaip 100, per porą metų dar prisidėjo kelios dešimtys).

Kadangi IRA vargino ir Airijos respubliką, tai ir jos vyriausybė ėmėsi internavimo priemonės. Palapsiniai tokia prievartos priemonė buvo apraminti šalies pietūs ir šiaurė. IRAai tai buvo smūgis, po kurio ji plačiau jau nebesireiškė ir 1961 m. pati nutarė sustabdyti savo teroro veiksmus. Liautis šaudyti ir sprogdinti IRAa paskatino ir tai, kad visuomenė nepalaikė jos. Ulsterio katalikai, nors ir nepatenkinti buvo protestantų valdymu ir iš to valdymo išplaukiančiomis skriaudomis bei neįsivystė, nenorėjo, kad teroru būtų įžeidoma šieitės.

Tada dar ir IRA vadai buvo susipusę. Karingieji buvo nugalėti, ir valdžią perėmė marksistai. Jie pradėjo skelbti savo mokslą, kad Ulsterį Britanija laiko kolonijos padėtyje, kad Ulsterio ir Britanijos valdantysiosios rīša ekonominiai sumetimai, kad religiniai skirtumai yra toksai šūkis, kuriuo mielai naudojasi valdantieji, palaikydami nuolatinį karą tarp dirbančiųjų protestantų ir dirbančiųjų katalikų.

Tokia evangelija buvo skel-

Socialinė kova, tapusi teroru

Kas yra toji IRA? • Socialinės skriaudos Ulsteryje • Bandymas įvesti reformas

KAZIMIERAS KRAUZE

Mūsų bendradarbis Britanijoje

Kaip tai įvyko?

1920 m., kai buvo sudaryta Ulsterio provincija, katalikai laikėsi atsakiai ir niekur nėjo. Bet tai buvo tik ano momento laikysena. Valdantieji labai greit pradėjo naudotis antikatalikiška politika ir ginti ją. Katalikų priekaištaujami, jie sau apginti dažnai pakišdavo argumentą, kad katalikai yra valstybės priešai.

To tyčinio darbo Ulsteryje būta jau tada, kai buvo vedama provincijos siena su Airijos respubliką. Siena buvo taip praves-ta, kad protestantai turėtų patogią daugumą prieš katalikus. Jie nuo to laiko sauvallauja net ir tose vietovėse, kur katalikai sudaro daugumą gyventojų. Štai Londonderryje, kur katalikų žymiai daugiau negu protestantų, savivaldybės tarnyboje protestantai turi 12 atstovų, o katalikai tik 8. Demokratijoje šitaip negalėtų būti. Bet čia protestantams pasitarnavo apylinkių sienas miestuose nustatęsiejį pareigūnai. Tirstai katalikų apgyventoms apylinkėms jie nustatė po tiek pat atstovų, kaip ir mažesni gyventojų skaičių turinčioms protestantų apylinkėms. Dėlto katalikiškų apylinkių sudaryta mažiau, nepaisant gyventojų skaičiaus apylinkėse. Šitaip yra daugelyje Ulsterio vietų.

Demokratiname krašte, kad demokratiniame krašte verslininkas dar neseniai savivaldybių rinkimuose turėdavo du balsus, o daugelis neturtingų katalikų nė vieno. Verslininkai, aišku, daugiausia yra visi protestantai. Tas įstatymas neseniai buvo panaikintas, bet užtat jo vietoje irgi buvo paskelbtas toks, kuris bendrovėms leidžia pasirinkti šešis papildomus balsuotojus. O balso teisės neturi, kas iš kito nuomoją būtų ar kambary, vaikai, jeigu gyvena pas tėvus, nors pagal amžių tokia balsavimo teisė jiems priklausytų, taip-

Tuo tarpu Ulsteryje pradėjo daugėti katalikiškos šviesuomenės. 1944 m. švietimo įstatymas atidarė katalikų vaikams kelią į mokyklas. Mokyklas išėjusi šviesuomenė ėmė ryžtis kalbėti ir veikti už betesius savuosius. Jei iki tol katalikas tegalėjo būti paprastu darbininku ir tai vien ten, kur atlyginimai menkesni ir darbo sąlygos bjaurės, tai pilietinių teisių sąjūdis reikalavo pakeitimų, daugiau teisių ir lygybės. Argi teisinga, jei Fermanagh grafijoje, kur maždaug po lygiai gyventojų yra katalikai ir protestantai, savivaldybė turėtų sudaryti 35 unionistų protestantų ir tik 17 neunionistų? Jei iš tos savivaldybės samdomųjų 370 visokių pareigūnų net 332 yra protestantai? Jei iš mokyklinius autobusus vairuojančių 75 šoferių tik 7 tēra katalikai?

1947 — kun. Juozas Pauliukonis ir kun. Albinas Jankauskas Jankus.

Klierikas J. Simkus dažnai lankydamo kleboną J. Vyšniauską, bet ypač artimai susidraugavo su Arlauskų šeima, kuri, galima sakyti, ji paėmė savo glėbion ir visai remdavo. Be to, Montrealyje gyveno ir jo gimtinio kaimo kaimynė, 1912 m. atvykusi Ona Girdauskienė, su kurią per gyvenimą palaikė korespondencinius ryšius iki vėliausių laikų. Naujai įsistentam kunigui klebonas J. Vyšniauskas surengė iškilmingas primicijas, į kurias atvyko kun. Simkaus draugų iš Worcesterio (1919 m. rugpj. 17 d.). Be abejonės, kun. Vyšniauskas matė jame savo įpėdinį.

Tuo metu Montrealyje jau pastoviai buvo įsikūrusios šios šeimos: Andriukaitis, Arlauskas, Bagdonas, Balsis, Bandžius, Bielskis, Buzas, Dainius, Dubauskas, Girdauskas, Jotkus, Juskevičius, Kajeckas, Kalinauskas, Kleiza, Klisevičius, Kreivys, Lesevičius, Milašauskas, Mikalauskas, Paznokaitis, Pundžius, Rugienius, Ruzgaitis, Stankevičius, Vaušpa, Zubris, Zemaitis, Zilinskas, Zvingila ir kiti.

Be patirties
Saltiniuose neteko rasti tikslios datos, kada kun. J. Simkus buvo paskirtas Sv. Kazimiero par. klebonu. Yra žinoma, kad jis buvo įsistentas 1919 m. rugpjūčio 9 d. (taip rašo laiške mokyto. M. Arlauskaitė; L. Enciklopedijoje nurodyta klaidinga data rugpjūčio 15). Jo primicijos buvo rugpjūčio 17 d. Po jų kun. J. Simkus išvyko mėnesiui atostogų pas broį Joną Worcesterį, Mass. Taip pat nežinoma, kokiū būdu jis buvo paskirtas klebonu — kun. J. Vyšniausko pasiūlymu, kitų iniciatyva ar be jos. Kaip ten bebūtų, kun. J. Simkui, kaip ir vėliau kun. J. Bobinui, teko klebono pareigos neturint vikaro patirties. Vos išėjus iš seminarijos, reikėjo vadovauti parapijai. Dėlto darbo pradžia nebuvo lengva, juoba, kad kun. J. Simkus buvo daugiau linkęs į pamaldumą, studijas, kalbas. Praktinė veikla bei administracija jam sunkiau sekėsi. Jo idealus nušviečia pasirinkti Sv. Rašto žodžiai, atspausdintuose primicijų paveikslėliuose: "Per Dievo malonę esu tuo, kuo esu — kunigas per amžių" (Korintiečiams, XV, 15) ir "Vieno meldžiu Viešpaties ir ieškau — gyventi Viešpaties namuose per visas mano gyvenimo dienas" (ps. XXXV, 4).

(Bus daugiau)

1947 — kun. Juozas Pauliukonis ir kun. Albinas Jankauskas Jankus.

Naujas klebonas
Kun. Jurgis Simkus gimė 1887 m. lapkričio 28 d. Juodaičiuose. Pasakojama, kad jau jaunystėje linko būti kunigu ir, kiek galėdamas, ruošėsi. Amerikoje gyvenančio brolio atkviestas, 1908 m. atvyko į Worcesterį, Mass., bet tuojau pajuto, kad nei sveikata, nei pasiruošimas neleidžia imtis tuomet atėjimams siūlomų sunkių darbų. Brolio padedamas, pasuko kunigystėn. Vakarinėse mokyklose pramokė anglų kalbos, o po to išėjo paruošiamąjį kursą Sv. Bernardo kolegijoje, Alabama valstijoje. Į tėvų siulpicijiečių kunigų seminariją Montrealyje atvyko 1914 m., jau būdamas 27 metų.

Be dviejų klebonų Sv. Kazimiero parapijai, Grand seminariją Montrealyje išauklėjo visą eilę lietuvių kunigų. Beveik visi buvo amerikiečiai, išskyrus kun. J. Bobiną, kuris buvo Anglijoj gimęs kanadietis. Pirmuoju lietuviu klieriku bene buvo 1909 m. gruodžio 18 d. įsistentas kun. Jonas Jeronimas Jakaitis, kurį Springfield, Mass., vyskupas šion seminarijon nukreipė 1905 m. Dauguma čia kunigo mokslus išėstusių lietuvių buvo Springfield vyskupijos, nes jos vyskupai mėgo šią seminariją dėl jos drausmės ir prancūzų kalbos, reikalingos kunigams. Dirbančioms tarp gausėjančių prancūzų.

Montrealio kunigų seminariją baigė šie lietuviai: 1909 m. kun. Jonas J. Jakaitis, 1919 — kun. Jurgis Simkus, 1920 — kun. Lionginas Kavaliauskas, 1921 kun. Juozas A. Lipkus, 1929 — kun. Jonas Bobinas, 1930 — kun. J. Bakanas, 1940 — kun. J. Jutkevičius-Jutt. 1942 — kun. Br. Mažulka, 1943 — kun. Mykolas Tamulevičius, 1945 — kun. Alfonsas Voluneis, 1946 — du broliai — dvyniai kun. Antanas ir kun. Julius Jutkevičiai,

Lietuvoje
Apie Lietuvon grįžusio kun. J. Vyšniausko gyvenimą Lietuvių Enciklopedija rašo:

1919 m. grįžo į Lietuvą ir ištiso savanorių kapellionu ir kariuomenė, dalyvavo mišiuose su lenkais, gelbėdamas ir globodamas sužeistuosius kareivius. Už nuopelnus karškosios tarnyboje buvo apdovanotas Vyčio kryžiumi. Nuo 1921 m. buvo naujai įsteigto Aleksoto parapijos klebonas. Čia pastatė medinę bažnyčią ir kleboniją. Po kelerių metų paskirtas Ilguvos klebonu, daug prisidėjo prie vietos gyventojų kultūrinio ir ekonominio gyvenimo lygio kėlimo" (XXIV, p. 355).

Br. Kvikiio "Mūsų Lietuva" pasakoja: "Brolių Valokaičių rūpesčiu 1921 m. Aleksote patatytą medinę bažnyčią ir miestelis virsto parapija." (II, p. 292). Apie Ilguvą III t. pasakoja:

nių teisių draugiją, kuri iš pradžių rūpinosi atitaisyti vienam kitam katalikui padarytą skriaudą, bet 1967 m. rudenį suruošė apie 4000 žmonių sutraukusį žygį iš Coalislindo miestelio į Dunggannoną. Žygis baigėsi ramiai, bet kai kitų metų rudenį panaši demonstracija buvo pakartota Londonderryje, tada paaiškėjo, kad apie šią organizaciją jau yra susibūrusios masės žmonių. Provincijos vidaus reikalų ministeris Craigas tvirtino, kad tai organizacijai vadovauja IRA, bet toks tvirtinimas buvo nepagrįstas.

Pilietinių teisių draugiją priėmė ir programą. Ji reikalavo, kad vietiniuose rinkimuose būtų vadovaujama dėsniu: vienas žmogus—vienas balsas; kad būtų baigta su visais gudravimais nustatinėjant rinkiminių apylinkių ribas; kad būtų prastavast įstatymas, kuris neleistų vietiniams organams savavaliuoti ir t. t.

Mustynės
1968 m. spalio 5 d. pilietinių teisių sąjūdis suruošė demonstraciją Londonderryje, nepaklausydamas policijos draudimo. Viskas baigėsi mustynėmis su policija, kuri žygiuojantiems užkirto kelią. Dėl policijos žiaurumo rytojaus dieną studentai Belfaste išėjo reikšti protesto. Ian Paisley tuoj suorganizavo savo šalininkus žygiuoti prieš studentus, ir policija turėjo darbo nesuleisti jų abiejų grupių. To įkarščio įtakoje studentai sudarė savo sambūrį, pavadino jį laudies demokratija, ir Bernadeta Devlin buvo to sambūrio įgaliota atstovauti jam. Nuo tada ji išgarsėjo, buvo išrinkta į Britanijos parlamentą, už dalyvavimą mustynėse demonstracijų metu buvo nuteista kalėti, o parlamente apipešė Britanijos vidaus reikalų ministrį Maudlingą.

Reformos
Ulsterio ministeris pirm. O'Neill matė, kad padėtis painėja ir reikia ką nors konkre-taus daryti. Bet ir jo ministerių kabinetas buvo panašus į aną pasakėčios kvartetą, kuris niekaip nepajėgė susiderinti. Vadaus reikalų ministeris Craigas į pilietinių teisių gėnyją sąjūdį žiūrėjo su tikra neapykanta. Prekybos ministeris Brian Faulkner laukė progos O'Neillui pakišti koją. O į pilietinių teisių sąjūdį tuo tarpu įsijungė dar viena ypač aktyvi siela — John Hume, mokytojas, kuris tą profesiją iškeitė į laišų rūkymo verslą. Jis jau buvo pasireiškęs kaip geras organizatorius: savo Londonderryje jis buvo jau suorganizavęs kredito sąjungą ir žmonėms namais aprūpinti draugiją. Jis savo judrumą parodė ir pilietinių teisių sąjūdyje. Sakoma, tik dėl jo sugebėjimo tvarkyti žmones 1969 m. lapkričio 16 d. buvo išvengta riaušių, kai apie 15.000 katalikų ir pilietinių teisių draugijos rėmėjų išėjo demonstruoti, nepaklausydami vidaus reikalų ministerio draudimo. O'Neillui to ir užteko. Jis lapkričio 22 d. paskelbė reformų planą: bus žiūrima, kad savivaldybės skirtų butus pagal reikalą, bus paskirtas pareigūnas priiminti ir aiškinti skundus, bus peržiūrėtos pirmiausia Londonderryje rinkiminių apylinkių sienos, kurios taip akipileiščiai neteisingai nustatytos katalikų gyventojų naudai.

Ian Paisley
Matyt, nepakęsdamas tokios padėties, kad ministeris pirmininkas O'Neill yra už reformas bei nuolaidas katalikams ir kad patys katalikai jau kelia galvas, kun. Ian Paisley pradėjo šaukti apie protestantų reikalų išdavinimą popiežininkams. Jis mokojo priėti ir prie Ulsterio valdančiųjų, ir prie protestantų darbininkų, kuriems patiko kalbos apie sutramdymą aktyviųjų katalikų. Jo iniciatyva 1966 m. birželio mėn. Belfaste protestantai suruošė demonstraciją. Demonstracijos tikslas, tiesa, buvo lyg ir nepolitinis: protestuoti prieš presbiterininkų artėjimą su Romai. Bet jis demonstracija vedė tuo miestu ruožu, kur gyvena katalikai ir kur savo metu yra buvusios žiaurios kautynės tarp protestantų ir katalikų. Nuo 1935 m. ten buvo uždrausta pražygiuoti betkokioms protestantų procesijoms, bet Paisley nepaklausė to draudimo, ir, žinoma, įvyko riaušės, nors ir nežiauros.

Demonstracijos sukeltosios nuotaikos neatvėso: po kelių dienų buvo vienas katalikas nušautas, du sužeisti. Užpuolikai buvo nubastai, bet kas jie tokie buvo? Pasirodė, visi protestantų oranžininkų ordino nariai. Kai sekantaisiais metais žygiavo per miestą oranžininkai, tai sustojo prie Balfasto kalėjimo ir atidavė pagarbą ten sėdintiems nuteistiesiems žudikams.

Teisių draugija
Tada katalikai įsteigė pilietinio

STASIUI PERMINUI
mirus, jo žmoną VANDĄ nuoširdžiai užjaučiame —
A. A. Kazanavičiai
I. M. Pranevičiai

STASIUI PERMINUI
mirus, jo žmoną VANDĄ nuoširdžiai užjaučiame —
A. A. Kazanavičiai
I. M. Pranevičiai

STASIUI PERMINUI
mirus, jo žmoną VANDĄ nuoširdžiai užjaučiame —
A. A. Kazanavičiai
I. M. Pranevičiai

STASIUI PERMINUI
mirus, jo žmoną VANDĄ nuoširdžiai užjaučiame —
A. A. Kazanavičiai
I. M. Pranevičiai

STASIUI PERMINUI
mirus, jo žmoną VANDĄ nuoširdžiai užjaučiame —
A. A. Kazanavičiai
I. M. Pranevičiai

STASIUI PERMINUI
mirus, jo žmoną VANDĄ nuoširdžiai užjaučiame —
A. A. Kazanavičiai
I. M. Pranevičiai

STASIUI PERMINUI
mirus, jo žmoną VANDĄ nuoširdžiai užjaučiame —
A. A. Kazanavičiai
I. M. Pranevičiai

STASIUI PERMINUI
mirus, jo žmoną VANDĄ nuoširdžiai užjaučiame —
A. A. Kazanavičiai
I. M. Pranevičiai

STASIUI PERMINUI
mirus, jo žmoną VANDĄ nuoširdžiai užjaučiame —
A. A. Kazanavičiai
I. M. Pranevičiai

STASIUI PERMINUI
mirus, jo žmoną VANDĄ nuoširdžiai užjaučiame —
A. A. Kazanavičiai
I. M. Pranevičiai

STASIUI PERMINUI
mirus, jo žmoną VANDĄ nuoširdžiai užjaučiame —
A. A. Kazanavičiai
I. M. Pranevičiai

STASIUI PERMINUI
mirus, jo žmoną VANDĄ nuoširdžiai užjaučiame —
A. A. Kazanavičiai
I. M. Pranevičiai

STASIUI PERMINUI
mirus, jo žmoną VANDĄ nuoširdžiai užjaučiame —
A. A. Kazanavičiai
I. M. Pranevičiai

STASIUI PERMINUI
mirus, jo žmoną VANDĄ nuoširdžiai užjaučiame —
A. A. Kazanavičiai
I. M. Pranevičiai

STASIUI PERMINUI
mirus, jo žmoną VANDĄ nuoširdžiai užjaučiame —
A. A. Kazanavičiai
I. M. Pranevičiai

STASIUI PERMINUI
mirus, jo žmoną VANDĄ nuoširdžiai užjaučiame —
A. A. Kazanavičiai
I. M. Pranevičiai

STASIUI PERMINUI
mirus, jo žmoną VANDĄ nuoširdžiai užjaučiame —
A. A. Kazanavičiai
I. M. Pranevičiai

STASIUI PERMINUI
mirus, jo žmoną VANDĄ nuoširdžiai užjaučiame —
A. A. Kazanavičiai
I. M. Pranevičiai

STASIUI PERMINUI
mirus, jo žmoną VANDĄ nuoširdžiai užjaučiame —
A. A. Kazanavičiai
I. M. Pranevičiai

STASIUI PERMINUI
mirus, jo žmoną VANDĄ nuoširdžiai užjaučiame —
A. A. Kazanavičiai
I. M. Pranevičiai

STASIUI PERMINUI
mirus, jo žmoną VANDĄ nuoširdžiai užjaučiame —
A. A. Kazanavičiai
I. M. Pranevičiai

STASIUI PERMINUI
mirus, jo žmoną VANDĄ nuoširdžiai užjaučiame —
A. A. Kazanavičiai
I. M. Pranevičiai

STASIUI PERMINUI
mirus, jo žmoną VANDĄ nuoširdžiai užjaučiame —
A. A. Kazanavičiai
I. M. Pranevičiai

STASIUI PERMINUI
mirus, jo žmoną VANDĄ nuoširdžiai užjaučiame —
A. A. Kazanavičiai
I. M. Pranevičiai

STASIUI PERMINUI
mirus, jo žmoną VANDĄ nuoširdžiai užjaučiame —
A. A. Kazanavičiai
I. M. Pranevičiai

STASIUI PERMINUI
mirus, jo žmoną VANDĄ nuoširdžiai užjaučiame —
A. A. Kazanavičiai
I. M. Pranevičiai

STASIUI PERMINUI
mirus, jo žmoną VANDĄ nuoširdžiai užjaučiame —
A. A. Kazanavičiai
I. M. Pranevičiai

STASIUI PERMINUI
mirus, jo žmoną VANDĄ nuoširdžiai užjaučiame —
A. A. Kazanavičiai
I. M. Pranevičiai

STASIUI PERMINUI
mirus, jo žmoną VANDĄ nuoširdžiai užjaučiame —
A. A. Kazanavičiai
I. M. Pranevičiai

STASIUI PERMINUI
mirus, jo žmoną VANDĄ nuoširdžiai užjaučiame —
A. A. Kazanavičiai
I. M. Pranevičiai

STASIUI PERMINUI
mirus, jo žmoną VANDĄ nuoširdžiai užjaučiame —
A. A. Kazanavičiai
I. M. Pranevičiai

STASIUI PERMINUI
mirus, jo žmoną VANDĄ nuoširdžiai užjaučiame —
A. A. Kazanavičiai
I. M. Pranevičiai

STASIUI PERMINUI
mirus, jo žmoną VANDĄ nuoširdžiai užjaučiame —
A. A. Kazanavičiai
I. M. Pranevičiai

STASIUI PERMINUI
mirus, jo žmoną VANDĄ nuoširdžiai užjaučiame —
A. A. Kazanavičiai
I. M. Pranevičiai

STASIUI PERMINUI
mirus, jo žmoną VANDĄ nuoširdžiai užjaučiame —
A. A. Kazanavičiai
I. M. Pranevičiai

STASIUI PERMINUI
mirus, jo žmoną VANDĄ nuoširdžiai užjaučiame —
A. A. Kazanavičiai
I. M. Pranevičiai

STASIUI PERMINUI
mirus, jo žmoną VANDĄ nuoširdžiai užjaučiame —
A. A. Kazanavičiai
I. M. Pranevičiai

STASIUI PERMINUI
mirus, jo žmoną VANDĄ nuoširdžiai užjaučiame —
A. A. Kazanavičiai
I. M. Pranevičiai

STASIUI PERMINUI
mirus, jo žmoną VANDĄ nuoširdžiai užjaučiame —
A. A. Kazanavičiai
I. M. Pranevičiai

STASIUI PERMINUI
mirus, jo žmoną VANDĄ nuoširdžiai užjaučiame —
A. A. Kazanavičiai
I. M. Pranevičiai

STASIUI PERMINUI
mirus, jo žmoną VANDĄ nuoširdžiai užjaučiame —
A. A. Kazanavičiai
I. M. Pranevičiai

STASIUI PERMINUI
mirus, jo žmoną VANDĄ nuoširdžiai užjaučiame —
A. A. Kazanavičiai
I. M. Pranevičiai

STASIUI PERMINUI
mirus, jo žmoną VANDĄ nuoširdžiai užjaučiame —
A. A. Kazanavičiai
I. M. Pranevičiai

STASIUI PERMINUI
mirus, jo žmoną VANDĄ nuoširdžiai užjaučiame —
A. A. Kazanavičiai
I. M. Pranevičiai

STASIUI PERMINUI
mirus, jo žmoną VANDĄ nuoširdžiai užjaučiame —
A. A. Kazanavičiai
I. M. Pranevičiai

STASIUI PERMINUI
mirus, jo žmoną VANDĄ nuoširdžiai užjaučiame

Australijos Lietuvių Dienos Sydney mieste 1972. XII. 26—31 d. d. organizavo specialius komitetas. Visi, matę įvairius parengimus, turime pripažinti, tai buvo labai šviesus, džiaugsmingas ir ypač reikšmingas mūsų kultūrinį pastangų bei lietuviškumo pasireiškimas. Nesuklysiu pareiškęs, kad įvairių parengimų žiūrovai buvo tikrai patenkinti galėję atgaivinti savo tautinius jausmus. Visų parengimų organizatoriai, artistai, šokėjai, čimninkai, sportininkai, nors turėjo ilgai, kruopščiai ir daug dirbti, apskiai turėjo dvasinio pasitenkinimo, nes žiūrovai labai entuziastingai visus renginius priėmė.

Pradėta pamaldomis

ALD pradėjome XII. 26 specialiomis iškilmingomis pamaldomis, kuriose, be kelių mūsų kunigų, dalyvavo ir Sydnėjaus vyskupas Kelly. Patriotinį pamokslą pasakė kun. dr. P. Bačinskas. Žodį tarė ir pats vyskupas. Jis pareiškė gerai suprastą, kad mes dirbame savo pavergtos tėvynės labui ir padėkojo už lietuvių įnašą Australijai kultūros srityje, darbštumą, sąžiningumą ir savo vaikų tinkamą religinį auklėjimą. Pamaldose dalyvavo neįprastai daug visokio amžiaus jaunimo ir šviesuomenės.

Dailės paroda

XII. 26 Woolahra Gallery įvyko parodos atidarymas. Dalyvavo daug mūsų šviesuomenės ir australiečių dailės mylėtojų. Parodoje po keletą savo kūrinių rodė mūsų žymesnieji dailininkai: V. Kabailienė, E. Kubos, N. Meškėnaitė, V. Meškėnas, V. Ratas, H. Salkauskas, Ad. Vingis, L. Cygas, L. Urbonas, V. Jomantas, I. Pociuvienė, J. Janavičienė ir kiti. Atskiroj salėj jaunesni dailininkai parodė savo kūrinius. Jaunųjų dailininkų darbai australiečių dailės prof. Bern. Smith buvo taip įvertinti: R. Keraitis už metalo skulptūrą gavo I premiją, R. Kabaila už skulptūrą — II premiją, Paulauskaitė už paveikslą — III premiją. Pastaroji išstatė tik vieną paveikslą ir pirmą kartą dalyvavo liet. parodoje. Nors vyravo modernaus žanro meno darbai, tačiau jaučiasi, kad šioji kryptis keičiasi. Jau daugeli pavelsių buvo galima suprasti ir paprastam mirtingajam žmogui. Iš viso parodoje vyresnieji išstatė apie 40 kūrinių, o jaunesni dailininkai — apie 20. Paroda organizavo dantų gyd. G. Kazokienė. Australiečių spaudoj paroda irgi buvo paminėta.

Iškilmingas atidarymas

XII. 26 L. Namuose įvyko sporto klubų atstovų susirinkimas. Vakare ukrainiečių salėj buvo suruošti sportininkų bendri pietūs ir linksmas susipažinimo pobūvis. Dalyvavo ir kitas jaunimas. Sporto parengimus organizavo Sydnėjaus klubas Kovas.

Lietuvių Dienų ir sporto šventės atidarymas įvyko XII. 27. 2 v. p. p., didelėje Basket Ball patalpoje. Gražiai įgyjavo ir paradi išsiriakavo visos 6 šokių grupės — apie 140 asmenų ir virš 200 sportininkų su savo klubų ženklais. Mažos mergaitės žyguodamos kiekvienos grupės priešakyje, nešė plakatus su šokių grupės, sp. klubo pavadinimu. Muzika — 4 akor-

deonistų orkestras. Žiūrovus (apie 1000) džiugino gausus ir darnus jaunimo paradas. Po himnų atidarymo kalbas pasakė ALD komiteto pirm. gyd. B. Vingilis, ALFAS (sportininkų) pirm. J. Tamošiūnas, Sydnėjaus Kovo klubo pirm. Vl. Daudaras ir apyl. pirm. A. Reisgys.

Po kalbų visas jaunimas iš salės išžygiavo. Po trumpos pertraukos vėl įgyjavo visos taut. šokių grupės ir darniai pašoko du taut. šokius.

Tuo atidarymas baigėsi. Senimas džiaugėsi, kad dar turime daug jaunimo, kuris dalyvauja liet. veikloje. Po atidarymo iškilnių toj pat salėj įvyko sporto klubų krepšinio rungtynės.

Jaunimo vakaras

XII. 27 Chatswood Town Hall didesnių ir mažesnių vietovių jaunimas parodė savo sugebėjimų muzikoj, dainoj, deklamacijoj. Adelaidės jaunimas pasirodė net su savo vaidinimu "Pusantro metro", o Pertho šokių grupė "Satrėja" pasirodė su "Vestuvių šokiu". Ypatinių talentų gal ir nebuvo parodyta, bet senimui vistiek buvo džiugu matyti savo vaikučius scenoje. Po koncerto jaunimas linksminosi. Koncerto organizatorė ir vadovė — D. Labutyte-Bieri.

Tautinių šokių šventė

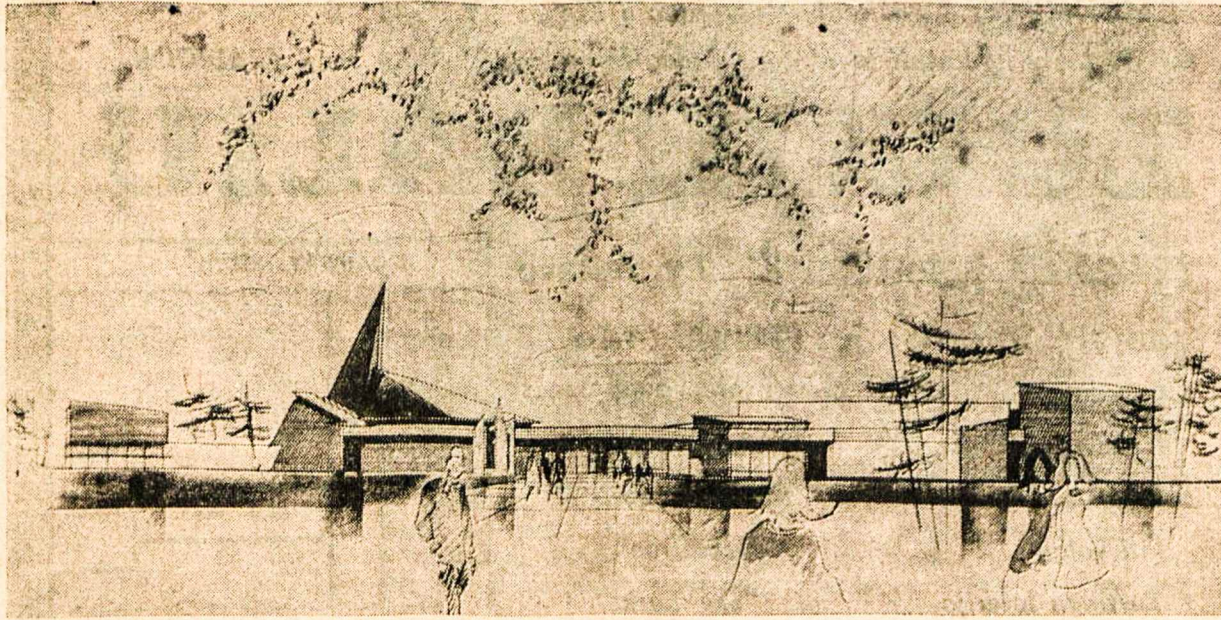
Ji įvyko XII. 28 Basket Ball patalpoje. Organizatorė ir vadovė — M. Osinaitė-Cox. Programos koordinatore — V. Bitinaitė. Dalyvavo šios taut. šokių grupės: Adelaidės "Žilvinas", vad. R. Bielskytės; Melbourne "Gintaras", vad. H. Statkuvienės; Hobarto "Venta", vad. G. Statkaus; Melbourne "Klumpakojis", vad. V. Strauko; Sydnėjaus taut. šokių grupė, vad. M. Osinaitė-Cox; Pertho "Satrėja", vad. Kateivenės ir Miliauskienės.

Šokių festivalis pradėtas Australijos ir Lietuvos himnais, kurie buvo sugiedoti visoms šokių grupėms įgyjavius ir išsiriakavus salėje. Atidarymo žodį tarė vyr. kartos t. šokių mokytoja M. Baronaitė-Grėbliūnienė. Tik su viena pertrauka atlikta net 20 šokių. Kiekviena šokių grupė pašoko paskirai po du šokius. Kiti šokiai buvo atliekami arba visų grupių kartu, arba vien mergaičių, arba vien vyrų. Šokėjų buvo apie 140. Iš didesniųjų šokių grupių, mano akimis, savo gyvumu ir šokio grakštumu išsiskyrė pirmoji vietoj Melbourne "Klumpakojis" ir Adelaidės "Žilvinas", o iš mažesnių grupių — Pertho "Satrėja", kuri pirmą kartą mūsų istorijoje dalyvavo Lietuvių Dienose. Ypač savo grakštumu vien tik merginų suokta minėtina Sadutė ir Melbourne "Klumpakojis" Našlė. Gražiai pasirodė ir Sydnėjaus šokių grupės. Merginoms gražščiai pašoko Kepurinė.

Kaip įdomia naujiena tenka paminėti ir tautinių drabužių pristatymą. Linkėtina ši nauja dalyką praplėsti. Gražūs drabužiai, gražių moterų dėvimi, gal paskatins mūsų merginas dažniau su jais pasirodyti.

Festivalis užbaigtas šokių grupių vadovų pristatymu ir dovanėlių įteikimu, kurį atliko ALD komiteto pirm. gyd. B. Vingilis. Tuo metu visos šokių grupės dar sušoko bendrą pasiutpolkę ir išskrido — išbėgo iš salės.

(Bus daugiau)

Detroito Lietuvių Dievo Apvaizdos parapijos naujieji pastatai, suprojektuoti architekt. dr. A. Kulpos-Kulpavičiaus. Projekte matyti šventovė, kultūros centras ir klebonija

Taip gimsta lietuvių centras

Pasikalbėjimas su dr. Adolfu Damušiu, aktyviai dalyvaujančiu naujos statybos organizavime

AL. GIMANTAS

Neseniai spaudoje skaitėme išsamiai aprašytus Vl. Ramojaus išpučius iš lietuviškosios Pensilvanijos dalies. Jei greitai ten nebūs gaivaus pūstelėjimo, be jokių pranašysčių galima jau tarti, kad saulėlydis toje apylinkėje netolimas. Užtat visada džiugu, kai tenka išgirsti ir apie priešingus reiškinius, kur lietuviškijai išpareigojimai, tautiniai ir religiniai motyvai yra gyvi, gajūs ir veržūs. Daug kam įdomu, kaip Detroito lietuvių kolonijoje pavyko įkurti naują ir tvirtą židinį: šventovę ir jaunimo centrą. Pateikiame tą temą pasikalbėjimą su dr. Adolfu Damušiu.

— Kaip kilo sumanymas statyti Detroito lietuvių religinį bei kultūrinį centrą ir kaip jis pradėtas vykdyti?

— Dievo Apvaizdos lietuviškosios parapijos pastatai šventovė ir klebonija, Schafer ir Grand River sankryžoje, turėjo būti nugriauti 1971 m. pavasarį, tiesiant naują Jeffries greitkelį. Tokiu būdu susidarė patogi progą perkelti parapiją toliau į Detroito vakarinį priemiestį Southfield'ą, kur jau kūrėsi visa eilė jaunųjų čia mokslus baigusių šeimų.

Tuo metu Dievo Apvaizdos parapijoje buvo vos kelios tremtinių šeimos. Bet joje buvo stipri ir lietuviškai sąmoninga Lietuvos vyčių grupė. Jie visi buvo gimę Jungtinėse Amerikos Valstybėse. Jų dauguma su tėvais, susipratusiais lietuviams, iš Pensilvanijos anglų kasyklų persikėlė į Detroitą ir susibūrė apie savo lietuviškąsias parapijas. Dabar jie patys tebsiži, kad tarp jų ryšiai nenutrūko persikėlus ir į naują vietą. Jų nuomone, juos jungė lietuviška vyčių organizacijos dvasia ir jų parapija. Čia taip pat veikė stipri Amerikos Lietuvių Katalikų Moterų Sąjungos kuopa ir kitos lietuviškos religinės organizacijos.

1967 m. gegužės pradžioje dvylikos organizacijų atstovai, patyrę, kad jų parapijos pastatai bus nugriauti, išsiriško komitetas naujosios parapijos statybos reikalams. Įėjo Antanas Dainius, Juozas Kazlauskas, Ralfas Valatka, Elzbieta Paurazienė, Ona Valatkienė, Frank Zager-Zagreckas, Juozas Chaps ir kiti, daugiausia vyčiai ir katalikės moterys. Iš tremtinių įėjo Adolfas Damušis, šio pasikalbėjimo autorius.

Jau tais pat metais birželio 20 d. komiteto atstovai su klebonu kun. Mykolu Kundrotu nuvyko tartis naujosios parapijos reikalais su arkivyskupu Jahn Dearden, o vėliau su kancelieriu prelatu Arthur Valade. Ir arkivyskupas, ir kancelieris patarė steigti teritorinę parapiją, kuri aptarnautų lietuvius. Komitetas su tuo nesutiko ir po to pasikalbėjimų sudarė savo veiklos kelių punktų planą: 1. gauti iš kūrėjus leidimą perkelti parapiją į vakarinį priemiestį, išlaikant jos lietuvišką statusą; 2. pakviesti vikarų kunigą, gerai kalbanti lietuviškai; 3. sufelkti didesnę lietuvių tremtinių skaičių prie šios parapijos; 4. surasti lietuvių architektą, kuris paruoštų Detroito lietuvių religinio ir kultūrinio centro projektą iš trijų pastatų: šventovės, kultūrinio centro ir klebonijos.

1967 m. rugpjūčio 18 d. posėdyje komitetas taip formulavo savo nusistatymą ir persiuntė Detroito kūrėjai:

We request that our church be legally called Lithuanian, with the canonical and ecclesiastical status, title, rights and privileges of a Lithuanian Roman Catholic Church, as now enjoyed by the Divine Providence Lithuanian R. Catholic Church with no territorial boundaries for the Lithuanians...

Man teko imtis pirminės iniciatyvos telefonais kviesi naujus ateivius - tremtinius prisidėti prie Dievo Apvaizdos parapijos ir aktyviai jungtis į naujo lietuvių religinio bei kultūrinio centro steigimą Detroito. Tų raginimų dėka prisidėjo apie 40 šeimų, daugiausia jau-

nosios kartos, kurios oficialiai jokiai lietuviškai parapijai dar nepriklausė. Tada ir statybos komitetas buvo praplėstas, įtraukiant iš tremtinių tarpo prof. Justiną Pikūną ir dr. Vytautą Majauską.

Leidimo klausimas steigti lietuvišką neteritorinę parapiją išsprendė 1968 m. gruodžio 2 d., kai į gausų parapijiečių susirinkimą atvyko kardinolas Dearden vyskupas pagalbininkas Thomas Gumbleton, klebono kun. Mykolo Kundroto pakviestas. Prieš tą susirinkimą įsakmiai prašėm parapijiečių su vyskupu vesti mandagų, gerai argumentuotą pokalbį. Pradžioje vyskupas bandė įtikinti, kad būtų steigiamą teritorinę parapiją ir būtų atsakyta nuo tautinės parapijos statuso. Mūsų jaunosios kartos atstovai ir vyčiai sugebėjo taikliais argumentais vyskupą įtikinti lietuviškos neteritorinės parapijos reikalingumu. Komiteto pirmininkas Antanas Dainius pakvietė susirinkusius pasisakyti balsavimu. Vienbalsiai pakilo rankos už tautinę parapiją. Baigiant pokalbį, vyskupas pasakė: "Bus taip, kaip jūs norit."

1968 m. gruodžio 30 d. laišku kun. Mykolui Kundrotui buvo pranešta, kad yra duodamas leidimas steigti tautinę lietuvių parapiją vakariniame Detroito priemiestyje vien lietuvių kilmės parapijiečiams be teritorinio apribojimo.

Atrodo, mūsų sugebėjimo dėka vesti argumentuotą, mandagų pokalbį vyskupo Thomo Gumbletono asmenyje įsigijo me draugišką mūsų siekimų rėmėją. Be abejonės, prie to prisidėjo ir didelis vyskupo Gumbletono pažinčių platumas.

Lengvai buvo gautas leidimas pakviesti lietuviškai gerai mokantį vikarą. Klebonas M. Kundrotas juo pasirinko kun. Alfonsą Baboną, 1962 m. baigusį Sv. Kazimiero kolegiją Romoje. Jis pradėjo eiti savo pareigas 1968 m. spalio 25 d.

Pravedus vaju, parapijon išrašė apie 100 naujų šeimų. Statybos komitetas 1969 m. buvo vėl papildytas tremtiniais Algiiu Rugieniumi ir propagandos reikalams — Jonu Urbonu. Vėliau buvo pakviestas Viktoras Veselka. Nuo 1967 m. iki 1970 m. pabaigos komitetui pirmininkavo Antanas Dainius, o vėliau Algis Rugienius. 1969 m. vyko pagrindinis projekto paruošimas ir svarstymas.

— Kas yra religinio-kultūrinio projekto autorius?

Projekto autorius yra torontietis architektas dr. Alfredas Kulpa-Kulpavičius. Statybos komitetas jam pavedė paruošti visų naujosios parapijos pastatų projektą. Kadangi Kanados ir JAV architektų sąjungos neturi darby pasikeitimo sutarties, tad dr. Kulpa projektą paruošti galėjo, bet statybų vykdyti Jungt. Am. Valstybėse neturėjo teisės. Dėlto statybą vykdyti buvo angažuota vietinė "Fischer, Cianciola ir Associates" bendrovė.

Vėliau komitete kilo klausimas: ar statyti iš karto visus tris pastatus: šventovę, kultūros centrą, kleboniją, ar tikėtai šventovę ir kleboniją. Po ilgesnių diskusijų laimėjo pirmoji nuomonė. Darbo brėžiniai tikrai bažnyčiai ir klebonijai, paruošti "Fischer, Cianciola ir Assoc." bendrovės, ilgai nebuvo tvirtinami Southfieldo statybos skyriaus. Vėliau statybos komitetas nutraukė sutartį su ta bendrove, o dr. Alfredui Kulpai pavedė paruošti kultūros centro pradinis brėžinius. Nuo to laiko buvo einama prie visų trijų pastatų statybos vykdymo iš karto, kultūros centro statybos neatidėliojant nežinomam laikui. Tų visų pastatų vykdymas iš karto buvo tapęs principiniu nusistatymu, nes aiškiai jausta — jeigu bus statoma tikėtai šventovė ir klebonija, tai lietuviškąji visuomenė nebūs suburtą į

savo religinį bei kultūrinį centrą, ir lietuviškoji parapija neatitiks savo paskirties ir neatliks uždavinių pagal II Vatikano santarybos dvasią.

Visų trijų pastatų statyboms vykdyti buvo pakviestas inž. A. J. Kerelis iš Čikagos. Kaikurių projekto detalių teko atsakyti, stengiantis išsilaikyti kūrjos nustatytos samatos ribose.

— Gal galėtumėt duoti šiek tiek žinių apie pagrindinius pastatus ir kuriam tikslui jie skiriami.

— Šventovėje numatoma apie 440 sėdimųjų vietų. Architektūriškai ji įdomi: trikampis bokštas vaizduoja lyg veržimasis į erdvę. Viduje numatyta eilė meniškių dalykų, tikslai nuo vaikurių jų vykdymo susilaikoma dabar, taupant lėšas.

Kultūros centras susidaro iš kelių didesnių kambarių chorų repeticioms, tautinių šokių praktikoms, susirinkimams. Padalinus juos judomomis pertvaromis, susidarys aštuoni kambariai liuanistinė mokykla. Salė yra didelė, pritaikyta vaidinimams, įvairiems parengimams, o kartu ir krepšiniui. Scena yra labai erdvi — 56 pėdų pločio ir 29 pėdų gylio. Salis salės yra moderni virtuvė ir kavinė.

Klebonija yra dviaugštė, pakankamai erdvi. Ji galės priglausti ir kunigus svečius, atvykusius rekolekcijoms ar šventėms.

— Kokioje padėtyje šiuo metu yra visų religinio-kultūrinio centro statybos darbai?

— Parapijos kunigai jau nuo 1972 m. pradžios gyvena naujojoje klebonijoje. Šventovės ir kultūros centro pamatai bei grindys išlieti, plieno rėmai sukonstruoti, sienos iškilusios, langai įdėti, stogas dengiamas. Tikimasi, kad žiemos metu bus vykdomi vidaus įrengimo darbai. Turbūt apie 1973 m. rugpjūčio ar rugsėjo mėnesį bus pradėta naudotis naujaisiais pastatais.

— Kaip verčiamasi su lėšomis?

— Kūrija, duodama leidimus statybai vykdyti, nustatė samatų ribas ir pageidauja, kad jos nebūtų peržengtos. Toji riba šventovėje yra apie \$300,000, kultūros centrui — apie \$250,000. Klebonija pastatyta už \$67,000. Sklypas (10 akrų) kainavo \$38,000. Visokie papildomi darbai statyboje, lauko darbai, kaip elektros tinklo, vandens linijų, drenažo pravedimas prie pastatų bei prijungimas prie viešųjų sistemų, autoakstės įrengimas, rajono aptvarkymas dar pareikalaus apie \$100,000. Mokesčiai už projektus ir pradinis brėžinius turėtų siekti \$36,000. Be to, įvairių vidaus išbaigiamųjų įrengimų medžiagos, kuriuos teks patiemti atlikti, pareikalaus dar apie \$50,000. Taip ir susidaro \$750,000 samata.

— Iš kur tas lėšas pavyks gauti?

(Nukelta į 7-tą psl.)

"Ar bus lietuviškų parapijų 1984 metais?" Šia tema kalba inž. Algis Rugienius Klevelande surengtame susirinkime. Rengėjas — Jaunimo žygis už Tikėjimo Laisvę. Nuotr. V. Bacevičiaus

SAULĖS ŠALYJE — FLORIDOJE

Pasidžiaugę pirmu sniegu Kanadoje, paglostyti šaltio ledinių dėlnų, planuojame įsiekoti vasaros nors per švenčių atostogas.

Kelionė į Floridą

Pervaziuojant sieną į JAV, džiaugsmas užlieja krūtinę pagaloguos, kaip čia lengva keliauti! Taves niekas neklusia, kodėl ar pas ką tu važiuoji. Pasakius kokios esi pilietybės, tau dar palinki gražių atostogų. Kalba ta pati, taip kad ir paklysti nėra kaip. Keliaujant reikia tik gerų akių, o jei jos silpnos — gerų akinų, kad galėtum pakelėse parašus ir nurodymus greitai perskaityti.

Kelias tolimas, bet įdomus, daug žadantis ir viliojantis. Greitai paliekam žiemą, ir sniego ruožas, mažėdamas pakelėse, visai išnyksta. Aplinkui rudens nuotaika.

Pasiekę Tennessee, gauname lietaus. Nors ir be saulės, vaizdai gražūs. Rausva apdžiūvusi žolė, minkštapylglės pušys, kur-nur žali vijokliai. Kelias vingiuoja per kalnus. Vietomis matosi raudona žemė, lyg sutrupę uolynai. Temperatūra apie 50 l., taip kad nei šilta, nei šalta. Vakare pasiekiame Floridą. Su džiaugsmu dairomės, kad ir patamsyje. Prie apšviestų nakvynės namų pamatame pirmas palmes!

Pasakų pasaulis

Mūsų kelionės tikslas — ap-lankyti gražias vietas. Pirmoji jų — Walt Disney pasaulis. Vaikams — tikra pasaka. Įdomu ir suaugusiems. Išsijungiamie mažą ekskursiją, kuri užtrunka apie tris su puse valandas. Maloni vadovė viską aiškina ir primena nepamiršti šypsis. Mus stebina ne tik pastatai ir įdomios programos, bet ir augalai. Matosi daug medžių, atvežtų iš įvairių kraštų. Pastebėjė drebulę, prisimename savo namus! Begalės įvairiausių krūmų ir dekoratyvinių augalų. Daugelis iš jų dar tik sodinami. Matosi jie įdėti į duobes žemėje, dar net neužpilti. Walt Disney pasaulyje įstatyta ir įrengimai planuojami dar penkeriem metams, nors bus visą laiką kas nors naujo įrengiamo. Tam yra paskirta 27.000 akrų žemės.

Pagrindinėje gatvėje stebimės nepaprasta Kalėdų eglute. Ji — 80 metų amžiaus, atvežta iš Kalifornijos, 60 pėdų augšči. Ant jos šakų žiba 3000 švieselių ir 2.500 kalėdinų papuošalų. Žiūrime į tą eglutę — mižiņa ir džiaugiamės užmiršę, kiek mylių keliavome, kad galėtume ją pamatyti. Nors šventės jau čia pat, nėra jokio susigrūdimo. Daug malonių patarnautojų ir nepaprasta tvarka sudaro jaukią nuotaiką lankytojų tarpe.

Norint viską apžiūrėti nuosekliai, vienos dienos neužtenka. Vakariū artinantis, su galiesčiu širdyje (ypač vaikais) važiuojame tolyn, tikėdami dar kada nors čia sugrįžti. Walt Disney pasaulis — garsiausia ir įdomiausia lankymo vieta, tikrai verta pamatyti.

Kūčios

Skubame į Miami, norime sušpėti lietuvių ruošiamas Kūčias. Apisiojame pas lietuvių, kurių čia yra nemažai. Jaučiamės čia kaip namie "New Castle Villa" pastogėje ir džiaugiamės šeiminių lietuviškų nuosirdumu.

Į lietuvių klubą atvažiuojame laiku, bet, deja, bilietai išparduoti. Kiek palaukę gauname vietas prie Kūčios paruoštų stalų. Baltos staltiesės, žalias žvakės ir lietuviški veidai. Rame pasijutame į Toronto. Pranešėja p. Kuodaitienė kviečia visus uždegti žvakes, kad tėvynės meilė klestėtų visų širdyse. Žuvusiems pagerbti susikaupame tylos minutė. Sol. Antanina Dambrauskaitė gieda "Marija, Marija", akomponuojant muz. G. Grigaliūni. Klubo prezidentas J. Gužauskas sukalba maldą. Laužydami ploktes, sveikiname vieni kitus, prisimename artimuosius Kanadoje ir Lietuvoje. Paragavę skanių Kūčių valgių, sekame toliau vakaro programą. Jauna pianistė Nemyrė Grigaliūnaitė skambina Beethoveno "Fuer Elise". V. Se-maška skaito vaizdelį "Belaukiant". Mintimis skrendame į Lietuvą, pajutę Kūčių vakaro ilgesį ir lietuviškų pušų šakelių kvapą.

Pranešėja nuosirdžiu žodžiu, gražia suvalkietiška tarena ragino visus giedoti kalėdines giesmes. Skamba solistės vedamos: "Gul šiandieną", "Sveikas, Jėzau gimusi!" ir "Piemėnėliams." Pabaigoje Kūčių iniciatorius P. Šilas dėkoja visiems už atsilankymą, rengėjams už darbą ir rūpestį. Primeną, kad įėjimo auksa skiriama BALFo siuntiniams, kurie "nubrauks ašarėlę kam nors Sibire ar Lietuvoje." Vietoje Kūčių vakaro burtų, Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio loterija visus vilioja išbandyti laimę.

Ilgai dar šnekučiuojasi netikėtai susitikę pažįstami prie tuštėjančių stalų. Smagu, kad lietuviai, kur jie bebūtų, kaip tie pelikanai, matyti būriais prie Miami pakrančių, suskrenda būti kartu ir pajusti lietuvišką nuotaiką. Ir plačiame pasaulyje tarpe daugybės įvairių tautų nesijausi vienišas, jeigu įsiekosi savųjų. O jų šiandien visur gali rasti.

Bendri įspūdžiai

Atostogos saulėje Floridoje prabėgo palikdamos atmintyje daug gražių vietovių, Atlanto bangas, beriančias vaikams begalybę kiaučių, vaismedžių sodų plotus ir auksinę saulę, šviesią kiekvieną dieną ir padovanojusią mums tiek spindulių, kiek tik galėjome jų su savimi pasiimti. Geriausias laikas čia lankytis — žiemas metu. Turistų vis daugėja, bet vietų yra užtenkamai. Statomi nauji namai. Šią žiemą yra nemažai atvažiuosiu žmonių iš Europos laisvųjų kraštų. B. V.

AR JAU ATNAUJINOT "TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" PRENUMERATĄ?

Švietimo ministerijos pranešimas

Ontario provincijos vyriausybė savo memorandumu visoms Ontario švietimo vadyboms pranešė: švietimo ministerija netvirtins naujų mokyklų statybos planų, kol bus įrodyta, kad statyba reikalinga ir kad neįmanoma gauti patalpas iš kitos švietimo vadybos toje pačioje geografinėje aplinkoje.

Sis potvarkis yra dalis programos, siekiančios užtikrinti, kad viešosios ir atskirosios švietimo vadybos reguliariai tartųsi dėl mokinių priėmimo ir toje apylinkėje esamų patalpų.

Vyriausybė pabrėžė nesiekianti, kad viešųjų ir atskirųjų mokyklų mokiniai naudotųsi tomis pačiomis klasiėmis, nes esminis dalykas yra išlaikyti kiekvienos grupės tapatybę. Tačiau vyriausybė yra nusistatčiusi ne finansuoti naujos mokyklų statybos, jei netoliese yra pakankama nenaudojama patalpa. Dėlto švietimo vadybos nebegali spresti patalpų klausimo, nekreipdamos dėmesio į savo aplinką. Jos turi žvelgti plačiau ir mažiau teikti dėmesio vienos ar kitos švietimo vadybos teisinėms riboms.

Tuo būdu norima išvengti lėšų švaistymo bei mokyklų patalpų dvigubimo ir kartu užtikrinti tinkamą mokinių aprūpinimą bei jų auklėjimą.

Vyriausybė yra nusistatčiusi sulaukyti visus naujų statybų patvirtinimus, kur aiškiai matyti, kad planavimas ir sprendimas padarytas neatširdžiai ir viešąja gerove ir kur aiškiai, kad nauja statyba nėra reikalinga.

Pagal naują potvarkį, vadybos turi bendrai apsvastyti mokinių skaičių, kurti planuoti ir nustatyti skaičių mokinių, lankančių viešąsias ir atskiras mokyklas jų gyvenamose apylinkėse. Tuomet jos turi sudaryti planą, rodantį, kokių patalpų reikia.

Vyriausybė taipgi pranešė apie sudarymą studijinės grupės, kuri tirs problemas, susijusias su bendru naudojimu mokyklų patalpų arba su mokinių perkėlimu iš vienos sistemos kiton. Studijinė grupė taipgi tirs vėlyvą mokinių perkėlimą iš vienos sistemos kiton.

THE HON. WILLIAM G. DAVIS
PREMIER OF ONTARIO

ATLIEKU GRINDŲ
ATNAUJINIMO
(sanding) poliravimo ir blizginimo darbus Toronto.
Alfonsas LE6-2805.

Melburno, Australijoj, lietuvių tautinė šokių grupė "Klumpakojis", dalyvavęs Australijos Lietuvių Dienose Sydnėje

NUOSIRDŽIAI DĖKOJAME

a. a. Juozą Valešką

lankiusiems ligoninėje, mus parėmusiems moraliai ir pagerbusiems velionį. Taip pat nuosirdžiai dėkojame: kun. A. Žilinskui už maldas koplyčioje ir bažnyčioje, palaidojimą bei prasmingus žodžius; kun. P. Ažubaliui už maldas koplyčioje, išsijungimą į laidojimo apeigas ir prasmingus žodžius; karsto nešėjams; visiems dalyvavusiems pamaldose, užprašiusiems šv. Mišias, pagerbusiems velionį gėlėmis, palydėjusiems į amžiną poilsio vietą, pagelbėjusiems mums laidotuvių metu, pareiškusiems užuojautas spaudoje, laiškais ir žodžiu mūsų liūdesio valandose.

[vertindami Jūsų nuosirdumą, giliai dėkojame —

Žmona Aleksandra Valeškienė
Sūnus Edvardas Valeška

Knygų rinkoje pasirodė knyga „Kovos dėl Lietuvos nepriklausomybės 1918–1920“. Pats pavadinimas rodo knygos turinį. Tai knygai parašyti buvo sudaryta komisija, bet vėliau tą darbą atliko vienas tos knygos autorius Kazys Ališauskas, gausiai pasinaudodamas spausdinta ir dar nespausdinta literatūra lietuvių ir nelietuvių kalba. Taip pat jam talkino kaikurie asmenys. Knyga suskirstyta į tris skyrius: pakeliui į laisvę, kovos su bolševikais, kovos su bermontininkais.

Pakeliui į laisvę

Šiame skyriuje aprašoma susidariusi padėtis Rusijos kariuomenėje po caro nuvertimo ir bolševikų įsigalėjimo. Aprašoma, kaip paurisioje Rusijos kariuomenėje organizavosi tautiniai daliniai, kurių skaičiuje buvo ir lietuvių daliniai. Laimingiausias buvo Rovno lietuvių batalionas: beveik visi jo kariai kartu grįžo į Lietuvą. Nelaimingiausias buvo Vytauto Didžiojo batalionas Sibire. Nors tai buvo atskiras lietuvių batalionas, bet jis priklausė Sibiro lenkų divizijai, kuriai vadovavo plk. K. Rumša, žemaitis. Batalione, lietuviams komunistams veikiant, padarytas perversmas. Batalionas pateko į bolševikų nagus. Bolševikai penkis to bataliono karininkus ir tris kareivius nužudė, o likusius karius įjungė į 312 bolševikų pulką. Iš tos lenkų divizijos (12.000 karių), plk. Rumšai vadovaujant, per Vladivostką į Lenkiją grįžo tik 1.500 karių.

Kai Rusijos kariuomenėje steigėsi tautiniai daliniai, lenkai į savo dalinius kvietė ir lietuvius. O lenkų vyskupas Ciepliak viešai pareiškė, kad lenkai Rusijoje nedaro skirtumo tarp katalikybės ir lenkybės ir laiko kiekvieną kataliką lenku (o lenką ortodoksą — rusu?).

Latviai savo dalinius Rusijos kariuomenėje turėjo jau 1915 m. (18 p.). Jų buvo atsuoni batalionai. Jie savo tarpe bei apmokymė vartojo latvių kalbą. Tie latvių batalionai narsiai gynė Rygą nuo vokiečių. Jų narsumas nuskambėjo ir Lietuvoje. Bet kur dingio tie latvių batalionai vėliau? Kai vokiečiai su bolševikais sudarė taikos sutartį, vokiečiai lengvai užėmė Rygą. Gal jie nuėjo pas bolševikus? Sakoma (79 p.), kad bolševikų kariuomenėje buvo trys latvių komunistų divizijos, kurios buvo užėmusios beveik visą Latviją ir dalį Lietuvos. Prieš bolševikus prie Liepojos kovoję tik vienas latvių batalionas, vadovaujamas plk. Kolpako. Latviams su savo korpu padėjo vokiečių generolas Goltz.

Kovos su bolševikais

Bolševikai, kurie skelbė, kad karas turi baigtis be aneksijų bei kontribucijų, patys pirmieji pradėjo pulsti ir grobti kitus

(Tęsinys iš praėjusio numerio)

Štai kodėl II Vatikano Susirinkimas ir sako, kad „evangelinių patarimų vykdymas yra tarsi rodyklė“ (I, 78), visų pirma, be abejonės, doriniu atžvilgiu, nes jį „turinti paskatinti visus Bažnyčios narius uoliai atlikti savo krikščioniškojo pašaukimo pareigas“ (t.p.). Tačiau šia dorine prasme vienuolinė būsenai anaiptol neišsiesima — jau tik todėl, kad dorybės pavyzdį lygiu lygiu, kaip ir kituose luomuose. Tai Susirinkimas žino, kaip ir mes visi. Todėl jis čia pat kelia ir kitą, gilesnę, vienuolies būsenos prasmę, būtent: „Vienuolinis luomas... liudija Kristaus atpirkimo atneštą ir amžiną gyvenimą, skelbia būsimąjį prisikilimą ir dangaus karalystės garbę“ (t.p.). Ir kitoje vietoje: „Dvasios dovanos yra įvairios: vienas Ji pašaukia akivaizdžiai liudyti dangiškosios buvėinės troškimą ir išlaikyti jį gyvą žmonijos šeimoje“ (I, 206). Vadinasi, šalia dorinės rodyklės arba dorinio pavyzdžio, kuris reiškiasi asmeniniu vienuolio gyvenimu, vienuolinė būsenai yra dar ir eschatologinė rodyklė, kuri reiškiasi pačiu luomu, esančiu perkeistosios būties prasmėmis. Gali užtat atskirti šio luomo narių būti ir labai nešikidrus, neduodantys tikintiejiems tinkamo pavyzdžio, bet pats luomas kaip toks arba pati vienuolinė būsenai nenustojia dėl to nė kiek objektyvios savo vertės bei prasmės.

Ši vienuolinės būsenos kaip perkeitimo prasmės vertė, žinoma, būtų abejotina, jei pamirštume, kad perkeitimas, būdamas išganymo tikslas, glūdi ne grynoje ateityje, vadinasi, dar kažkur toli priekyje, bet kad jis yra jau ir čia pat dabartyje, vadinasi, padotėje kūriniųjo kaip pradinis Viešpaties sumanymas. „Eschatologinis atbaigimas jau yra įdėtas į visatos sukūrimą“, pastebi F. Mussneris¹⁵. Kitai tariant, pasaulio atbaiga glūdi

J. VAICELIŪNAS

kraštu. Propagandai naudojo užgrobiamų kraštų komunistus ir jų vardu vykdė grobimus.

Šioje knygoje rašoma, kad Lietuvą puolė Pskovo (lietuvių) divizija, o šiaurėje — internacionalinė (latvių) divizija. Jei trijoje latvių komunistų divizijose latvių buvo skaitoma trys pulkai (3, 6 ir 60), tai Pskovo (lietuvių) divizijoje lietuvių kažin ar buvo vienas batalionas. Divizijų pavadinimai latviški, lietuviški, bet jų divizijų sudėtis ir vadovybė buvo rusiška.

Jei tos dvi bolševikų divizijos 1918 m. pabaigoje į Lietuvą veržėsi būdamos apypilnės sudėtis ir neblogai ginkluotos, tai Lietuva savo tikros kariuomenės tuo metu kaip ir neturėjo. Vien Pskovo divizija 1919 m. sausio mėnesio pradžioje turėjo 7.405 karius, 104 kulkosvaidžius, 12 patrankų ir 6 lėktuvus. O tose dviejose bolševikų divizijose galėjo būti per 15.000 karių. Tuo metu Lietuvos kariuomenėje buvo apie 3.000 karių, kurių tik dalis turėjo ginklus.

Lietuviai bolševikus iš savo krašto išmušė ne tik dėl savo padidėjusios kariuomenės ir pagerėjusio apsiginklavimo, bet ir dėl didelio pasiryžimo ginti savo tėvynę nuo bolševikų. Su koku entuziazmu lietuviai kovoję prieš bolševikus, rodo kad ir toks pavyzdys. Kautynėse su bolševikais žuvo II pulko IX kuopos vadas karin. Sinickis. Jo užrašų knygtėje buvo rastas įrašas:

Ar mes keliamės, ar miegam, Mums ant lūpų Lietuva. Meilės Lietuvai nestingam, Kad tik būtų ji gyva.

Antras pavyzdys rodo, koks mažas nuosimtis lietuvių komunistų buvo bolševikų kariuomenėje. 1919 m. pradžioje komunistas Baltušis-Zemaitis Šiauliuose suorganizavo komunistų Žemaičių pulką — apie 1.000 karių. Bet po kelių mėnesių tas pats Žemaitis iš pulko į Pskovo diviziją Ukmergėje įjungė tik 98 karius. Kiti išbėgiojo. Dar daugiau jų išbėgiojo Joniškelyje. Čia, be kitų, prie pulko išsibėgiojimo savo kalbomis prisidėjo Joniškėlio pradžios mokyklos mokytoja Bičkūnaitė.

Lietuviams su bolševikais kovoti kiek padėjo vokiečiai-saksai. Jie vėliau iš Lietuvos išvyko. Latviams su bolševikais kovoti padėjo vokiečių generolas Goltz su savo korpu. Vėliau tas korpas tapo bermontininkų dalimi.

Kovos su bermontininkais

Trečiame tos knygos skyriuje autorius plačiai aprašo ne tik karinius veiksmus prieš bermontininkus, bet ir pačią bermontniadą, kuri buvo gana paini ir suka. Apie bermontininkus autorius taip sako (339 p.):

„Tai buvo rusų monarchistų ir vokiečių organizuoti savanorių daliniai iš rusų belaisvių ir vokiečių karių“. Pats bermontininkų vardas paimtas nuo jų vado Bermond. Jis buvo Rusijos kariuomenės pulkininkas, o po bolševikų perversmo — baltųjų rusų vadas.

Jei kituose Rusijos plotuose baltiesiems rusų vadams prieš bolševikus kovoti padėjo santarvininkai anglai ir prancūzai, tai Pabaltijo srityje Bermondui padėjo vokiečiai, kurie taip pat norėjo tame krašte pasilikti ir jį valdyti. Oficialiai vokiečiai tai padaryti negalėjo, nes Vokietija karą buvo pralaimėjusi ir jos kariuomenė iš Pabaltijo turėjo pasitraukti. Tada vokiečiai čia veikė bermontininkų vardu.

Kažkodėl bermontininkus kartais vadina kolčakininkais (374 p.). Admirolas Kolčakas prieš bolševikus kovoję Sibire, o bermontininkai — Pabaltijo srityje. Ir Lietuvos kaimo žmonės bermontininkus vadino kolčakininkais. Apie juos buvo sudėta ir dainelė:

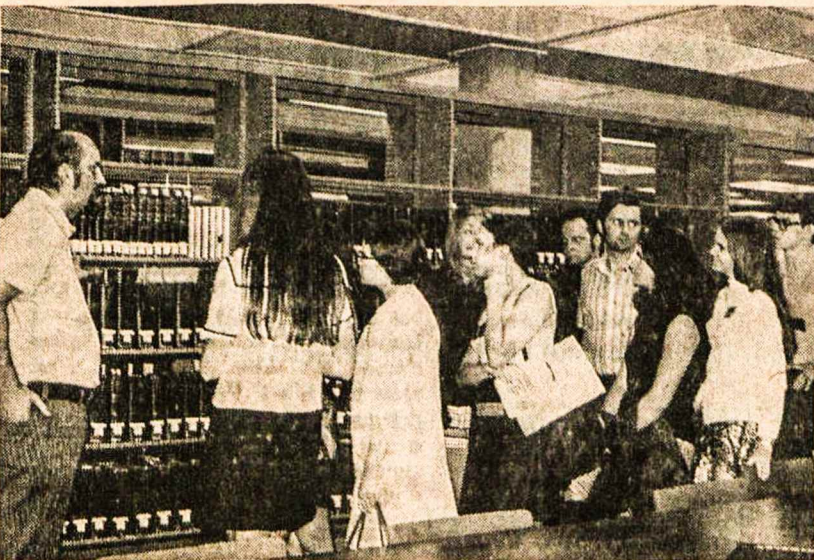
Kolčake, Kolčake tau Dievas nepadės, Nušovei bernel, kas mane mylės.

Pagrindinis lietuvių mūšis su bermontininkais įvyko 1919 m. lapkričio 21-22 d. Radviliškio — Šiaulių rajone. Mūši lietuviai laimėjo ir paėmė didelį karą grobį. Galutinai bermontininkų pribaugti nepavyko, nes tarptautinė komisija su gen. Niessel prieškakyje lietuvių karinius veiksmus sustabdė. Lietuviai tai komisijai pakluso, nors bermontininkai ilgai ignoravo tos komisijos išsakymus ir iš Lietuvos nesitraukė. Jie iš Lietuvos pradėjo trauktis tik po pralaimėto mūšio.

Lietuviai mūšius prieš bolševikus ir bermontininkus laimėjo, nes jie kariavo savo krašte, gynė savo tėvynę nuo įsibrovėlių, kurie plėšė Lietuvos gyventojus. Nenuostabu, kad Lietuvos kariams visokeriopai padėjo visi krašto gyventojai.

Sios knygos pirmajame tome aprašyti karo veiksmai prieš bolševikus ir bermontininkus. Taip pat apžvelgiama ir politinė Lietuvos padėtis besibaigiant I pasauliniam karui bei vedant nepriklausomybės kovas. Jei anksčiau kas skaitė nepriklausomybės kovų dalyvių atsiminimus, tai šioje knygoje ras tą atsiminimų santrauką, papildytą ir kitų kraštų šaltiniais. Pridėtos schemos įgalina lengviau sekti karinių veiksmų aprašymą. Ši knyga yra gražus įnašas į mūsų karinę ir tautos istoriją. Knyga išleista gražiai.

Kazys Ališauskas, KOVOS DEL LIETUVOS NEPRIKLUSOMYBES 1918—1920. Tomas I. Redaktorius Pranas Cepėnas. Lietuvių veteranų sąjungos „Ramovė“ 1972 m. 490 psl. leidinys.

Kento universiteto bibliotekoje, JAV-se, yra įsteigtas lituanistikos skyrius, kuriame telkiami įvairūs leidiniai apie lietuvius. Kairėje — J. Cadzow, lietuvių kilmės, aiškina lankytojams apie turimus leidinius Vl.Bacevičius

NAUJI FILMAI

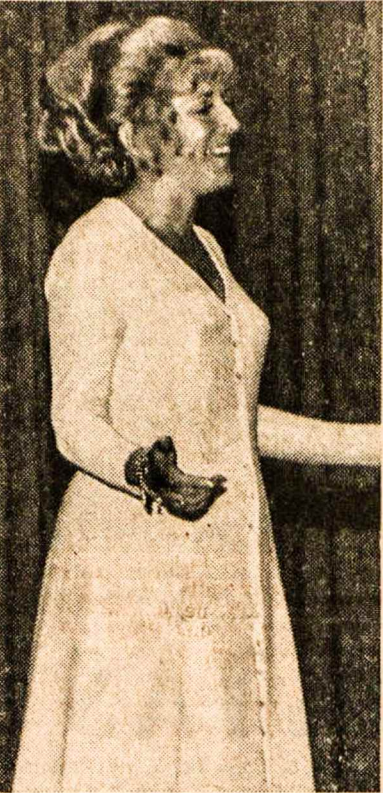
“FELLINI'S ROMA”

ALGIRDAS GUSTAITIS

Italijos filmų gamintojas, režisiorius ir autorius Fellini yra keistų scenų, didelių kontrastų, nuostabių situacijų, nelauktų veiksmų, originalaus režisavimo, išsijieško to naujoviškumo, akis sprogdinančių naujūmų asmenybė.

Jo filmuose visad yra didžiai fantastinių gabalų, ne tik niekur nematytų, bet ir neįsivaizduotų. Jis parenka artistus ir taip pakreipia filmavimo objektyvą, kad filmo scenose atspindi tikrovę, maišyta su naujovėmis ir felišiskumu.

Paskutinis „Ultra Film Production“ kūrinys — beveik išti-

Solistė Gina Čapkauskienė-Butkutė koncertuoja Klevelande saležiečiams remti draugijos surengtame koncerte 1972 m. gruodžio 9 d. Koncertas praėjo su dideliu pasisekimu

Nuotrauka J. Garlos

sų dviejų valandų ilgumo spalvotas filmas, JAV-se išleistas United Artists Corp., yra ištisas keisto pasigėrėjimo veikalas.

Roma yra nuostabūs miestas. Istorią, menas, laimėjimai, pradžios šešėliai, gyvųjų italų (anksčiau romėnų) noras poilsuoti ir būti greta moterų, — žinomas tūkstančiais metų. Apie Romą negalima parašyti pilnos istorijos, negalima jos išsiaištinu filmuoti, atpasakoti.

Fellini tame filme davė savo išpūdžių, atsiminimų apie Romą. Nuo pradžios iki pabaigos atskirais pjūviais sulipdytos atraizos. Bet jo pateiktos atraizos kažkaip tinka ir glausiai liejasi ekrano spalvose. Daug sarkazmo, realybės, fantazijos, istorijos ir legendų. Yra praeities, dabarties ir ateities. Tatai (praeitį, dabartį, ateitį) galima kritikuoti, dėl jos abejoti, gincytis ir sakyti — ne, buvo kitaip, arba yra kitaip. Ir tikrai gali skirtingai būti. Bet tokios tikrovės Felliniui nereikia, tokių žiūrovų jis nenori. Gali nežinoti ko atėjai, bet privalai žinoti, kad matei felišinską filmą, pakeliantį ir gramzdinanti kėdėje.

“Fellini's Roma” yra suaugusiems skirtas filmas. Turintiems artistišku, meniškų jausmų, jieskantiems keistumų ir šuolių priekin jis patiks.

Atsiųsta paminėti

Saltinis, 1972 m. spalio, 5 nr.

Akraičiai, 1972 m. rugsėjis, 8 nr. Lituans. The Lithuanian Quarterly. 1972, vol. 18, no. 3.

Keleivio Kalendorius 1973 metais. Eina nuo 1919 metų. Redagavo S. Michelsonas. Leidžia “Keleivis” South Bostone, Mass. Kaina \$1.50, 64 psl.

Mitteilungen aus baltischem Leben, 3 nr., September 1972. Herausgeber — Baltische Gesellschaft in Deutschland. Erscheint vierteljährlich. 8 Muenchen 2, Lessingstr. 5, W. Germany.

Gramatika ar eschatologija?

Vienuolinio gyvenimo prasmė ir vertė

ANTANAS MACEINA

gine atbaiga”,²⁰ taip lygiai ji yra neįmanoma be vienuolinės būsenos. Vienuolių luomas yra daugiau, negu tik istorinė Bažnyčios išsivystymo apraška galinti atsirasti ir vėl pradingti. Vienuolių luomas yra eschatologinio prado regimybė Bažnyčioje kaip keleivėje visuotinės atbaigos linkui. “Vienuolis gyvena vienybėje su ateisiančiuoju pasauliu” (Y. M. J. Congar, op. cit. 551).

7. Vienuolių krizės priežastis

Jeigu tad pasitaiko tarpnių, kai ši eschatologinio prado regimybė aptemsta ir ši vienybė su ateisiančiuoju pasauliu suyra, tada ateina ir vienuolinės būsenos krizė, kurią šandien kaip tik jaučiame beveik visuose kraštuose ir kuri reiškiasi pašaukimu mažėjimu, išstojimu didėjimu, vidinės tvarkos svyravimu, viršinio veikimo neaiškumu. Tada “neįgiama ne tik kaimurinė viršiniai dalykai, pvz. vienuoliniai drabužiai, vardai, keliažūra, privilegijos, pasirušimo neatitinkančios pareigos, bet suabejojama net ir pačia vienuolinio gyvenimo esme”.²¹ Vienuolis, kaip ir kiekvienas krikščionis ir kaip visa Bažnyčia, gyvena savotiška dialektika: kaip vienuolis jis yra perkeitimo prasmuo ir reiškia būsimąjį gyvenimą; kaip keleivis žemėje jis gyvena visų žmonių likimą bei rūpesčius. “Gramatika ir eschatologija” — štai vienuolinio gyvenimo dialektikos poliai, kaip juos vaizdina ir sykiu labai prasmingai apibūdina J. Leclercq, kalbėdamas apie mokslą ir troškuli Dievop.²² “Gramatikos” vardu čia reikia suvokti betkokia kultūrinė vienuolio veikla. Kai ši veikla ryškiai persisveria “gramatikos”

naudai, kai eschatologija virsta teoriškai žinomu bei tikimu, egzistencialiai betgi nebeįjaujamu pradū, tuomet vienuolio sąmonė ir kyla visą jo būti sukrečias klausimas: “Ar yra prasmės, jei atskiras žmogus pasigvenčia Dievui?”²³. Šią abejonę pašalinti ir tuo pačiu ištikusių krizę įveikti gali tačiau ne pastangos dar labiau pabrėžti “gramatiką” ir tuo būdu įsilieti į dabartinį amžių (aion), bet, priešingai, pagilinti eschatologinę sąmonę ir tuo kaip tik išsiskirti iš dabartinio amžiaus. Nes prasmuo visados yra kelrodis į ateitį, vienuolio atveju — gyvas kelrodis į būsimąjį amžių (futurum saeculūm).

Neneigiant tad būtinybės derintis “prie pasikeitusių laiko sąlygų”, kaip to reikalauja II Vatikano Susirinkimas (II, 117), visdėlto reikia pabrėžti, kad mūsų dienomis nepakanka paprastai liudijimo krikščioniškojo gyvenimu kaip išganymo skleidimu žemiškojoje būtyje. Mūsų dienomis, kaip teisingai teigia C. Geffré, “reikia žmonių, kurie jau pačia savo būsenai įkurių gyvenimo prasmę ir ją peržengti, telkdamai šiam reikalui visas jėgas. Tuo jie teiktų įrodymą, kad atsidavimas Dievui keičia žmogaus gyvenimą jau čia žemėje. Sie žmonės turėtų pažadinti liturginė esmę, slypinčią kiekviename žmoguje, t. y. sukurtų erdvę garbei bei padėkai”.²⁴ Jei ši erdvė vienuolių gyvenime taptų spinduliuojanti, tai ji patrauktų sapespi kaip tik širdis tu, kurie bodisi pasaulio faktiškumu, laukdami “Dievo vaiku garbės apreiškimo” (Rom 8, 19).

Tuo gal išsispresų ir vienuolinių pašaukimų klausimas. Eschatologinės sąmonės įžiebimas, jos atnaujinimas, jos žėrijimas vienuolinėje būsenoje yra

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

OKUPUOTOJ LIETUVOJ

DAIL. VACLOVAS RATAS, žymusis grafikas, mirė kraujo vėžiu sausio 4 d. Australijoje, sulaukęs 62 metų. Velionis buvo baigęs 1935 m. Kauno meno mokyklą, tobulinęs Venecijoje, Florencijoje ir Romoje. 1937-44 m. dirbo Vytauto D. kultūros muzėjaus meno skyriaus konservatorium. Pokario metais išėmavoje buvo lektorium Muncheno tarptautinėje meno akademijoje, Freiburgu lietuvių dailės instituto nariu, “Žiburių” laikraščio meniniu redaktorium, rengė parodas ir iliustravo knygas. Gyvendamas Australijoje, turėjo parodas ne tik jos didžiųjų miestuose, bet ir kaimyninės N. Zelandijos Aucklande. Jo kūrinių yra įsigiję žymieji Australijos muzėjai, Australijos ambasada Vašingtone, Smithsonian institutas Vašingtone.

LIETUVIŲ DAILĖS INSTITUTAS sausio 12-21 d.d. M. K. Čiurlionio galerijoje Čikagoj surengė dail. Viktoro Vizgirdos tapybos darbų parodą. “Draugo” kultūriniam priede paskelbtame pasikalbėjime dail. V. Vizgirda nusiskundžia, kad šios parodos nebuvo įmanoma padaryti apžvalginę, atspindinčią visą kūrybos laikotarpį, nes sunku sutelkti po ar庭mesnes ir tolimesnes vietoves išsklaidytus kūrinius. Apie parodą išstatytus portretus jis prasiarė: “Keliolika portretų, atrinktų pagal galiomybę, nepajavirais mano parodos tematikos, nes, tapdamas žmogų, aš į jį žiūriu lygiai kaip į krūmą ar išsikeriojusi kelmą. Ne vieną iš nutapytų gyvų būtybių galėčiau pavadinti natūralio morte.” Dail. V. Vizgirda yra lankęs okupuotoje Lietuvoje ir susipažinęs su tenyškųjų dalininkų kūryba. Minėtame pasikalbėjime pasakojo: “Lietuvoje menininkai yra prisiršę prie savo krašto, gamtovaizdžio ir žmogaus. Liaudies meno neišsėmiami turtai ir visas praeities kultūrinis palikimas leidžia gliai pažinti būdingiausius ir per amžius susiklosčiusius mūsų tautos bruožus. Liaudiškumas dabar yra tarytum kelrodis lietuvių menininkų kūrybai tiesvynėje. Sodrus primityviškumas dominiuoją daugelio tapytojų kūriniuose ar grafikos raiziniuose liaudies dainų, pasakų ir padavimų motyvais. Lygiagrečiai išsėkotos abstrakcinio meno formos, jau su lietuviškos dvasios atspalviais, randa atgarsių tapyboje ir kitų dailės sričių darbuose...”

PASAULIO LIETUVIŲ KATALIKŲ BENDRIJA įsteigė metinę \$500 premiją visuomenininkui, kuris savo veikla daugiausia pasitarnauja lietuvių ir krikščioniškosios kultūros idealų skiepijimui lietuviuose. Premijos mecenatas — kun. J. Prunskis, įsteiges specialų fondą jau trims premijoms — žurnalistinei, mokslinei ir visuomeneinei. Pasaulio Lietuvių Katalikų Bendrijos valdyba 1972 m. visuomenininko premijai paskirti sudarė vertintojų komisiją, kurion pakviesti: prof. dr. J. Meškauskas, Ig. Sakalas, Al. Skrupskelienė, kun. J. Stankevičius ir prof. B. Vitkus. Kandidatus šiai premijai motyvuotu raštu gali siūlyti visi lietuviai iki š.m. sausio 31 d. Kreiptis šiuo adresu: Ignas Sakalas, 7356 So. Campbell Ave., Chicago, Ill. 60629, USA. Vertintojų komisijas planuojama sudaryti kasmet įvairių kontinentų lietuvių kolonijose.

PANEVĖŽIEČIU KLUBAS Čikagoje prieškelėdinį savo susirinkimą skyrė kun. J. Lindės-Dobilo šimtosios gimimo metinėms. Paskaita apie jo gyvenimą, kūrybą ir veiklą Panevėžyje skaitė buvęs kun. J. Lindės-Dobilo mokinys Juozas Masiliūnas.

LIETUVOS ATGIMIMO SAJŲ DZIO Dr. Vydūno skyrius Čikagoj paskelbė dramos konkursą Romo Kalantos tragiškam susidėginimui jamžinti. Laimėtojai numatyta \$1.000 premija. Konkurso taisyklės bus paskelbtos spaudoje. LA Sąjūdis taip gi yra paskelbęs poemos “Simas Kučirka” konkursą, kurio terminas baigiasi kovo 1 d., su taip pat \$1.000 premija.

LITUANISTIKOS INSTITUTAS ČIKAGOJE, kuriam nuo 1969 m. vadovavo pirm. dr. Vincas Maciūnas, vicepirm. dr. Aleksandras Plateris ir sekr. Antanas Vaičiūnaitis, apžvelgė nuveiktus darbus, priimtą statuto pakeitimą ir patvirtino naująjį prezidiumą: pirm. dr. Jurgį Gimbutą, narius — Vladą Kulboką, dr. Aleksandrą Platerį, dr. Tomą Remeikį ir Simą Suziedelį. Institutas buvo papildytas 17 naujų narių, kurių didžiąją dalį sudaro jaunoji karta. Ketvirtadalis II narių dabar jau yra jaunosios kartos mokslo žmonės. Dr. V. Maciūno redaguota “Lituanistikos darbų” III knyga jau baigiama rinkti spaustuvėje.

“BOOKS ABROAD”. Oklahomos un-to, JAV, leidžiamas tarptautinis literatūros žurnalas, paskelbė tris lietuvių autorių knygų recenzijas: D. Valiūkenaitė recenzuoja K. Barėno “Dividešimt vieną Veroniką”, R. Silbajoris—Juditos Vaičiūnaitės “Pakartojimus” ir Tomo Venclovos “Kalbos ženklą”. Žurnalą redaguoja estas prof. Ivar Ivask.

DR. J. BALYS ruošia spaudai “Lietuvių dainų Amerikoje” II tomą, kuris bus skirtas lyrinėms, paprotių ir kalendorinių švenčių dainoms. Pirmajame tome, išleistame J. Kapočius Bostone, buvo surenkta bala-dės ir pasakojamosios dainos.

1972 METUS PALYDEJUSIAME simfoniniame koncerte Vilniuje buvo atlikti keli nauji lietuvių kompozitorių kūriniai: V. Montvilos “Vilniaus poemos” antroji dalis “Chorai”, V. Svedo “Koncertas-baladė fortėpijonui, fleitai, čelstei ir mušamiesiems” V. Krėvės “Vaivos juostos” motyvais, V. Juozapaičio keturių dalių, didokos apimties “Simfonija”, F. Bajoro “Pirmoji simfonija” ir J. Bašinsko “Koncertas fleitai, stygliniams orkestrui, mušamiesiems”. Vilniaus filharmonijos simfoniniam orkestrui dirigavo J. Aleksa. Koncerte dalyvavo solistai: pianistė S. Bieliorytė, fleitistas A. Vizgirda ir čelstea grojusi N. Diamandidi. Kompoz. V. Montvilos Vilniaus miestui skirtą simfoninį ciklą “Vilniaus poemos” sudaro trys dalys — “Gotiška poema”, “Chorai” ir jau baigta kurti “Šventinė poema”. N. Metų išvakarėse Vilniaus operos teatre buvo tradicinis G. Verdi “Traviatos” spektaklis, Vilniaus katedroje — koncertas su tradicine J. Haydno “Atsisveikinimo simfonija”, o Vilniaus sporto rūmuose jaunimą linksmino ansamblis “Est-tradinės melodijos”.

V. MYKOLAICIO-PUTINO 80-tąsias gimimo metines vilniečiai ir kauniečiai sausio 5 d. paminėjo paminklinių lentų atidengimu prie namų, kuriuose gyveno ir kūrė velionis rašytojas. Vilniškę paminklinę lentą su Putino bareljefu ir atitinkamu įrašu sukūrė skulptorius K. Patamasis, kauniškę — dail. I. Možuraitė - Klemienė ir dail. G. Pempė. Vilniaus universitete įvyksiamas minėjime pranešimai apie Putino gyvenimą ir kūrybą skaitė filologijos mokslų kandidatas J. Lankutis, atsiminimais dalijosi akademikas K. Korsakas. Po jų žodį tarė filologijos mokslų kandidata V. Areska, poetas A. Baltakis ir universiteto diplomantė I. Raškevičiūtė. S. Sondeckio diriguojamas Vilniaus filharmonijos kamerinis orkestras atliko keletą Putino mėtų kūrinių, o jo eilėraščių skaitytė dramos aktorė M. Mironaitė ir L. Noreika. Kauno filharmonijos saleje surengtame minėjime Putino gyvenimo kelią ir kūrybą nušvietė filologijos mokslų kandidatas V. Galinis. Apie Putiną, kaip rašytoją ir žmogų, taipgi kalbėjo jo kūrinių ilgametis redaktorius A. Zilgulyš, spaustuvės darbininkas A. Masišius ir jaunoji poetė L. Kalibataitė. Kauno medicinos instituto studentė. Putino eiles skaitė dramos aktorė A. Voščikas ir D. Kazragytė. Dainų, sukurty Putino eilėraščių tekstais, padainavo sol. T. Chmieliauskaitė, fortėpijonu palydima pianistė S. Bieliorytė, ir kauniečiai saviveiklininkai. Kompoz. Giedrius Kuprevičius paskambino Putino atminimui sukurta preluda.

KLAIPĖDOS DRAMOS TEATRAS dėl patalpų remonto ir gastrulių naujį sezoną pradėjo tik prieš Kalėdas, gruodžio 23 d., bet žiūrovų iš karto kaulė trys paruoštos premjeros. Rež. P. Gaidys pastatė V. Sekspyro tragediją “Koriolanas”, rež. B. Gražys — N. Dumbadžės lyrinę komediją “Nesirūpink, mama!”, rež. T. Kalvelienė — A. Ostrovskio komediją “Pasiūtę piiną!”, skirtą šiu rusų klasiko 150-tosio gimimo metinėm. Geriausio įvertinimo spaudoje susilaukė V. Sekspyro “Koriolano” premjera — rež. Povilas Gaidys, dail. Valentinas Antanavičius ir pagrindinio vaidmens atlikėjas akt. Henrikas Andriukonis.

DAIL. BRONIUS UOGINTAS atšventė amžiaus šešiasdešimtmetį. Kauno meno mokykloje jis mokėsi pas A. Galdiką, A. Varną ir P. Palpoką, Vilniuje — pas J. Vienožinskį. Sukatuvininkas yra tapytojas, knygų iliustratorius, plakatų kūrėjas, tal-komosios dailės ir kaligrafijos atstovas, didžiulius laimėjimų pasiekęs tapyboje — peizažais ir portretuose. Jis yra sukęs rež. J. Miltinio, kompoz. B. Dvariono, rašytojos I. Simonaitės ir daugelio kitų lietuvių portretus.

A. BIELIAUSKO “Kauno romaną” (“Kausne romaną”) 24.000 egz. tiražu Taline išleido Estijos leidykla “Eesti raamat”. Knygą iš lietuvių kalbos vertė M. Lodus, apipavidalino dail. S. Lyvas.

PRIĖS NAUJOSIOS 1973 M. vilniečiai susilaukė dviejų premijų. Vaikams skirtą Kosto Kubilinsko eiluoatą pasaką “Strakaliukas ir Makaliukas” Vilniaus dramos teatre pastatė rež. A. Lapėnas, talkinamas dail. D. Mataitienės, kompoz. V. Pal-tanavičius ir baletmeisterio C. Žebrausko. Estų rašytojo Eno Vetemos pjėse “Vakariinė penkiems”, sprendžiančią šeimos ir moralės problemas, Vilniaus jaunimo teatre paruošė rež. D. Tamulevičiūtė, estas dail. K. Piumenas ir kompoz. M. Urbaitis.

SUKAKTUVININKAI. Amžiaus 85 metų sukaktį atšventė Lietuvos žemės ūkio akademijos prof. Jonas Kriščiūnas, 50 metų — Gedimėno dramos teatro aktorius Gediminas Karka, poetas Anzelmas Matutis ir rašytojas Anielius Markevičius.

RYGOS TELEVIZIJA antrą kartą rodė Vytautės 2111 nskaitės humorėsų ekranizaciją, o Rygos radijas antrą kartą transliavo pagal Justino Marcinkevičiaus apysaką “Pušis, kuri juokėsi” paruoštą vaidinimą.

V. Kst.

UNITED TRUST

BABY POINT, \$24,900 prašoma kaina. 5 kambarių mūrinis namas. Įvažiavimas ir garažas. Viena skola. Arti susisiekimo ir krautuvų.

BLOOR — JANE, \$2,000 įmokėti. Atskiras 4 kambarių namas, moderni virtuvė ir vonia. Tuojau galima užimti. Su didesniu įmokėjimu viena skola.

KINGSWAY, \$38,900 prašoma kaina. Mūrinis vieno aukšto, 5 kambarių namas su garažu ir privačiu įvažiavimu. Pilnai įrengtas rūšys. Arti požeiminio ir krautuvų.

RONCESVALLES, \$3,900 įmokėti. Viena skola. Mūrinis, 6 kambarių namas, moderni virtuvė, erdvūs kambariai. Arti parko, krautuvų ir susisiekimo.

ROYAL YORK — BLOOR, \$48,700 prašoma kaina. Gerai

priziūretas 8 kambarių namas su garažu ir privačiu įvažiavimu. Moderniai įrengtas rūšys su židiniu ir kitais patogumais. Arti požeiminio ir krautuvų.

ISLINGTON, \$12,000 įmokėti. Vieno aukšto 4 miegamųjų mūro namas su dvigubu garažu ir privačiu įvažiavimu. Erdvūs kambariai, kilimai ir kiti patogumai. Arti visko.

MIMICO, 6 butų po du miegamuosius mūrinis pastatas su garažais ir privačiu įvažiavimu. Prašo apie \$30,000 įmokėti. Gerai nuomojimui rajonas. Arti susisiekimo.

SWANSEA, \$10,000 įmokėti. Mūrinis 6 kambarių namas su garažu ir įvažiavimu. Gerai priziūretas vienos šeimos namas. Tuojau galima užimti. Arti požeiminio.

BALYS SAKALAS
762-8255

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 COLLEGE ST., TORONTO 4, TEL. 532-3400

Kasos valandos:	MOKA:
Pirmad.10-3	už termininius indėlius —
Antradi.10-3	trejų metų7%
Trečiadi. uždaryta	dvejų metų7%
Ketvirtadi.10-7	vienų metų6½%
Penktadi.10-8	už taupomąsias (savings) s-tas 6¼%
Šeštadi.9-12	už depozitų čekių sskaitas 5¾%
Sekmad.9-30-1	DUODA PASKOLAS:
	asmenines iki \$10,0008%
	nekiln. turto iki \$50,0008%

Nemokamas visų narių gynybės draudimas pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asmeninių paskolų — iki \$10,000. Parduodame American Express kelionių čekius ir International Money Order — pinigines perlaidas. Prilimame mokėjimus už nekiln. turta, telefoną, elektrą, vandenį ir dujas. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams

PROGRESS REAL ESTATE LTD. REALTOR

1072 Bloor St. W. Tel. 534-9286

INDIAN RD. — GLENLAKE AVE., gerame stovyje, 7 kambariai per du aukštus, 2 virtuvės, alyva-vandeniu šildomas namas. Geras privažiavimas, vieta garažui. Įmokėti tik \$3,000 ir viena 10-čiai metų atvira skola išmokėjimui.

JANE — ANNETTE, mūrinis namas-krautuvė ir 5 kambarių butas. Ideali verslo vieta. Dabartinė nuoma \$400 mėnesiui. Primitinis bet-koks pasiūlymas su maždaug \$7,000 įmokėjimu.

KING — JAMESON, apartamentų rajone, 6 butų namas. Viskas įrengta atskirai: trys didesni ir du mažesni butai. Visą laiką išnuomos, \$700 mėnesiui. Privatus įvažiavimas, vieta penkiem automobiliams. Arti puikaus susisiekimo ir krautuvų. Įmokėti apie \$20,000. Namai be skolų.

JANE — DUNDAS, naujesnės statybos originalus triplexas (triplax), 14 kambarių, prašo \$48,500 su maždaug \$15,000 įmokėjimu. **BRADFORD PIRIE 11 GREITKELIO**, apie 30 mylių į šiaurę nuo Toronto parduodama didžiulė daržovių ir maisto prekyba (market, garden stand a grocery). Du namai: viename 7 kamb. ir krautuvė, kitame — 4 kambariai. Be to, 5 akrai žemės su maždaug 300 pėdų prie pagrindinio kelio. Metinė prekybos apyvarta — virš \$200,000. Šiame versle tie patys savininkai jau 25 metai. Parduodama dėl savatės. Reikalingas didesnis įmokėjimas.

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI

S. JOKUBAITIS

Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

F. SENKUS REAL ESTATE
1997 Dundas St. W. Tel. 533-4414LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ
MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS, IR KT.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

YOUNG a. BIGGIN Ltd. Realtor

• 10 pardavimo įstaigų Toronto rajonuose •
Jei planuojate pirkti ar parduoti nekilnojamą nuosavybę, mielai jums patarnaus **YYT. V. GIRDAUSKAS**
1576 Bloor St. West • Telefonai: įstaigos: 537-3431
Toronto 165, Ontario • Namų: 279-5988

W. VASIS REAL ESTATE

Didelis pasirinkimas namų, žemės ir kitos rūšies nuosavybių. Skambinti — **J. GUDAS**
863 BLOOR ST. W., Toronto 4, Ont. Tel. 534-7525

Lietuvio savininko mėsos KRAUTUVĖ

ARNOLD'S MEAT MARKET

259 Ellesmere Rd., Scarborough, Ont. Tel. 445-6031
(Warden & Ellesmere)

Parduodama įvairių kiekiams šviežia pirmos rūšies A1 jautiena, veršiena, kiauliena, taip pat — vištos, žąsys, antys. Supjaustoma, supakuojama, paruošiama dėti į šaldytuvus (freezer) pagal pirkėjo norą. Užsakymai priimami telefonu. Atvažiavimas galima išsirinkti. Nemokamas pristatymas.

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvo

revizijos komisijos nariui

A+A Stasiui Vaitiekūnui

mirus, jo žmonai BIRUTEI, dukrelėms LINAI ir

VIDAI bei artimiesiems reiškiamė gilią užuojautą —

Toronto Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

A+A

Stasiui Perminui

iškeliajus amžinybėn, jo žmoną VANDĄ — Šalpos Grupės "Daina" mielą narę nuoširdžiai užjaučiame ir kartu su ja liūdime —

"Dainos" valdyba ir narės

A+A

Stasiui Perminui

mirus, jo žmonai VANDAI reiškiamė gilią užuojautą —

V. B. Cvirkos

Vila Zelinio Jaunimo Namuose, Brazilijoje, tarp lietuvių kalbos pamokų, tautinių šokių ir dainų yra laiko ir atsikvėpti Nuotr. A. Saulaičio

SPORTAS

SPORTAS LIETUVOJ

Sešių geriausių stalo teniso komandų turnyras įvyko Kaune. Moterų klasėje laimėjo Kauno komanda, kurioje žaidė: A. Giedraitytė, A. Sabulytė ir V. Kadzytė. A. Giedraitytė taip pat laimėjo individualines varžybas.

Lengvosios atletikos uždarytą patalpų rungtynės įvyko Kauno sporto halėje. Panevėžietė A. Lukoševičiūtė suoleje į augštį perskoko 1.68 m. Lietuvos tinklininkės viešėjo Berlyne, kur žaidė stambiame turnyre. Lietuvaitės pralaimėjo visas rungtynes.

Lietuvos imtynininkai viešėjo Lenkijoje ir dalyvavo draugiškose rungtynėse su Lenkijos imtynininkais. Lietuviai pralaimėjo pirmą susitikimą 4,5:5,5, tačiau laimėjo antrą 5,5:4,5.

Kauno Žalgirio krepšininkai pasiekė septintą iš eilės laimėjimą, nugalėdami Minsko R.T.I. 84:68. Žalgiriečiai ir toliau pirmuoja.

VYČIO ŽINIOS

Mergaičių krepšinio komandos už praėjusį savaitgalį žaidė pirmenybių rungtynes ir abejas pralaimėjo. Moterų krepšinio komanda vėl organizuojama. Norinčios žaisti praeitos savaitės pas M. Nacevičiūtę tel. 231-1818.

Berniukai (12 m.) laimėjo rungtynes be žaidimo, neatvykus Aušros komandai.

Pranas Gvildys, buvęs Vyčio pirminkas ir aktyvus sportininkas, lankėsi Toronte. Ta proga sutarė draugiškas krepšinio rungtynes su jaunaisiais krepšininkais ir krepšininkėmis. Rungtynes numatoma žaisti Vyčio dvidešimtpenkmčio sukaikties minėjimo metu.

Mūsų rėmėjams p. p. Bumeliui (Oakville) ir Kisonui nuoširdžiai dėkojame. A. S.

AUŠROS ŽINIOS

K. Šapočkinio ir Alb. Puzerio tvarkoma moterų krepšinio komanda nugalėjo Celtic Panthers sausio 16 d. 42:29. Žaidė: J. Simonaitytė 2, D. Klimaitė 8, D. Norkutė 15, N. Kėkšaitė-Jull 4, R. Radžiūnaitė 2, S. Simutytė 8, R. Birštonaitė-Breen 2, J. Stonkienė 1.

Jaunių B krepšinio komanda sausio 17 d. CYO lygos rungtynėse nugalėjo Vyčio penketuką 50:32. Aušrai taškus laimėjo: L. Rautinšas 2, V. Raab 11, A. Abramavičius 2, J. Gutauskas, T. Sodonis, R. Grigonis 16, S. Arlauskas, S. Stončius 10, A. Valickis 9.

Krepšinio treniruotės: antradienį — 7 val. 30 min. — 8 val. 30 min. — 9 val. 30 min. — 10 val. 30 min. — 11 val. 30 min. — 12 val. 30 min. — 13 val. 30 min. — 14 val. 30 min. — 15 val. 30 min. — 16 val. 30 min. — 17 val. 30 min. — 18 val. 30 min. — 19 val. 30 min. — 20 val. 30 min. — 21 val. 30 min. — 22 val. 30 min. — 23 val. 30 min. — 24 val. 30 min. — 25 val. 30 min. — 26 val. 30 min. — 27 val. 30 min. — 28 val. 30 min. — 29 val. 30 min. — 30 val. 30 min. — 31 val. 30 min. — 32 val. 30 min. — 33 val. 30 min. — 34 val. 30 min. — 35 val. 30 min. — 36 val. 30 min. — 37 val. 30 min. — 38 val. 30 min. — 39 val. 30 min. — 40 val. 30 min. — 41 val. 30 min. — 42 val. 30 min. — 43 val. 30 min. — 44 val. 30 min. — 45 val. 30 min. — 46 val. 30 min. — 47 val. 30 min. — 48 val. 30 min. — 49 val. 30 min. — 50 val. 30 min. — 51 val. 30 min. — 52 val. 30 min. — 53 val. 30 min. — 54 val. 30 min. — 55 val. 30 min. — 56 val. 30 min. — 57 val. 30 min. — 58 val. 30 min. — 59 val. 30 min. — 60 val. 30 min. — 61 val. 30 min. — 62 val. 30 min. — 63 val. 30 min. — 64 val. 30 min. — 65 val. 30 min. — 66 val. 30 min. — 67 val. 30 min. — 68 val. 30 min. — 69 val. 30 min. — 70 val. 30 min. — 71 val. 30 min. — 72 val. 30 min. — 73 val. 30 min. — 74 val. 30 min. — 75 val. 30 min. — 76 val. 30 min. — 77 val. 30 min. — 78 val. 30 min. — 79 val. 30 min. — 80 val. 30 min. — 81 val. 30 min. — 82 val. 30 min. — 83 val. 30 min. — 84 val. 30 min. — 85 val. 30 min. — 86 val. 30 min. — 87 val. 30 min. — 88 val. 30 min. — 89 val. 30 min. — 90 val. 30 min. — 91 val. 30 min. — 92 val. 30 min. — 93 val. 30 min. — 94 val. 30 min. — 95 val. 30 min. — 96 val. 30 min. — 97 val. 30 min. — 98 val. 30 min. — 99 val. 30 min. — 100 val. 30 min. — 101 val. 30 min. — 102 val. 30 min. — 103 val. 30 min. — 104 val. 30 min. — 105 val. 30 min. — 106 val. 30 min. — 107 val. 30 min. — 108 val. 30 min. — 109 val. 30 min. — 110 val. 30 min. — 111 val. 30 min. — 112 val. 30 min. — 113 val. 30 min. — 114 val. 30 min. — 115 val. 30 min. — 116 val. 30 min. — 117 val. 30 min. — 118 val. 30 min. — 119 val. 30 min. — 120 val. 30 min. — 121 val. 30 min. — 122 val. 30 min. — 123 val. 30 min. — 124 val. 30 min. — 125 val. 30 min. — 126 val. 30 min. — 127 val. 30 min. — 128 val. 30 min. — 129 val. 30 min. — 130 val. 30 min. — 131 val. 30 min. — 132 val. 30 min. — 133 val. 30 min. — 134 val. 30 min. — 135 val. 30 min. — 136 val. 30 min. — 137 val. 30 min. — 138 val. 30 min. — 139 val. 30 min. — 140 val. 30 min. — 141 val. 30 min. — 142 val. 30 min. — 143 val. 30 min. — 144 val. 30 min. — 145 val. 30 min. — 146 val. 30 min. — 147 val. 30 min. — 148 val. 30 min. — 149 val. 30 min. — 150 val. 30 min. — 151 val. 30 min. — 152 val. 30 min. — 153 val. 30 min. — 154 val. 30 min. — 155 val. 30 min. — 156 val. 30 min. — 157 val. 30 min. — 158 val. 30 min. — 159 val. 30 min. — 160 val. 30 min. — 161 val. 30 min. — 162 val. 30 min. — 163 val. 30 min. — 164 val. 30 min. — 165 val. 30 min. — 166 val. 30 min. — 167 val. 30 min. — 168 val. 30 min. — 169 val. 30 min. — 170 val. 30 min. — 171 val. 30 min. — 172 val. 30 min. — 173 val. 30 min. — 174 val. 30 min. — 175 val. 30 min. — 176 val. 30 min. — 177 val. 30 min. — 178 val. 30 min. — 179 val. 30 min. — 180 val. 30 min. — 181 val. 30 min. — 182 val. 30 min. — 183 val. 30 min. — 184 val. 30 min. — 185 val. 30 min. — 186 val. 30 min. — 187 val. 30 min. — 188 val. 30 min. — 189 val. 30 min. — 190 val. 30 min. — 191 val. 30 min. — 192 val. 30 min. — 193 val. 30 min. — 194 val. 30 min. — 195 val. 30 min. — 196 val. 30 min. — 197 val. 30 min. — 198 val. 30 min. — 199 val. 30 min. — 200 val. 30 min. — 201 val. 30 min. — 202 val. 30 min. — 203 val. 30 min. — 204 val. 30 min. — 205 val. 30 min. — 206 val. 30 min. — 207 val. 30 min. — 208 val. 30 min. — 209 val. 30 min. — 210 val. 30 min. — 211 val. 30 min. — 212 val. 30 min. — 213 val. 30 min. — 214 val. 30 min. — 215 val. 30 min. — 216 val. 30 min. — 217 val. 30 min. — 218 val. 30 min. — 219 val. 30 min. — 220 val. 30 min. — 221 val. 30 min. — 222 val. 30 min. — 223 val. 30 min. — 224 val. 30 min. — 225 val. 30 min. — 226 val. 30 min. — 227 val. 30 min. — 228 val. 30 min. — 229 val. 30 min. — 230 val. 30 min. — 231 val. 30 min. — 232 val. 30 min. — 233 val. 30 min. — 234 val. 30 min. — 235 val. 30 min. — 236 val. 30 min. — 237 val. 30 min. — 238 val. 30 min. — 239 val. 30 min. — 240 val. 30 min. — 241 val. 30 min. — 242 val. 30 min. — 243 val. 30 min. — 244 val. 30 min. — 245 val. 30 min. — 246 val. 30 min. — 247 val. 30 min. — 248 val. 30 min. — 249 val. 30 min. — 250 val. 30 min. — 251 val. 30 min. — 252 val. 30 min. — 253 val. 30 min. — 254 val. 30 min. — 255 val. 30 min. — 256 val. 30 min. — 257 val. 30 min. — 258 val. 30 min. — 259 val. 30 min. — 260 val. 30 min. — 261 val. 30 min. — 262 val. 30 min. — 263 val. 30 min. — 264 val. 30 min. — 265 val. 30 min. — 266 val. 30 min. — 267 val. 30 min. — 268 val. 30 min. — 269 val. 30 min. — 270 val. 30 min. — 271 val. 30 min. — 272 val. 30 min. — 273 val. 30 min. — 274 val. 30 min. — 275 val. 30 min. — 276 val. 30 min. — 277 val. 30 min. — 278 val. 30 min. — 279 val. 30 min. — 280 val. 30 min. — 281 val. 30 min. — 282 val. 30 min. — 283 val. 30 min. — 284 val. 30 min. — 285 val. 30 min. — 286 val. 30 min. — 287 val. 30 min. — 288 val. 30 min. — 289 val. 30 min. — 290 val. 30 min. — 291 val. 30 min. — 292 val. 30 min. — 293 val. 30 min. — 294 val. 30 min. — 295 val. 30 min. — 296 val. 30 min. — 297 val. 30 min. — 298 val. 30 min. — 299 val. 30 min. — 300 val. 30 min. — 301 val. 30 min. — 302 val. 30 min. — 303 val. 30 min. — 304 val. 30 min. — 305 val. 30 min. — 306 val. 30 min. — 307 val. 30 min. — 308 val. 30 min. — 309 val. 30 min. — 310 val. 30 min. — 311 val. 30 min. — 312 val. 30 min. — 313 val. 30 min. — 314 val. 30 min. — 315 val. 30 min. — 316 val. 30 min. — 317 val. 30 min. — 318 val. 30 min. — 319 val. 30 min. — 320 val. 30 min. — 321 val. 30 min. — 322 val. 30 min. — 323 val. 30 min. — 324 val. 30 min. — 325 val. 30 min. — 326 val. 30 min. — 327 val. 30 min. — 328 val. 30 min. — 329 val. 30 min. — 330 val. 30 min. — 331 val. 30 min. — 332 val. 30 min. — 333 val. 30 min. — 334 val. 30 min. — 335 val. 30 min. — 336 val. 30 min. — 337 val. 30 min. — 338 val. 30 min. — 339 val. 30 min. — 340 val. 30 min. — 341 val. 30 min. — 342 val. 30 min. — 343 val. 30 min. — 344 val. 30 min. — 345 val. 30 min. — 346 val. 30 min. — 347 val. 30 min. — 348 val. 30 min. — 349 val. 30 min. — 350 val. 30 min. — 351 val. 30 min. — 352 val. 30 min. — 353 val. 30 min. — 354 val. 30 min. — 355 val. 30 min. — 356 val. 30 min. — 357 val. 30 min. — 358 val. 30 min. — 359 val. 30 min. — 360 val. 30 min. — 361 val. 30 min. — 362 val. 30 min. — 363 val. 30 min. — 364 val. 30 min. — 365 val. 30 min. — 366 val. 30 min. — 367 val. 30 min. — 368 val. 30 min. — 369 val. 30 min. — 370 val. 30 min. — 371 val. 30 min. — 372 val. 30 min. — 373 val. 30 min. — 374 val. 30 min. — 375 val. 30 min. — 376 val. 30 min. — 377 val. 30 min. — 378 val. 30 min. — 379 val. 30 min. — 380 val. 30 min. — 381 val. 30 min. — 382 val. 30 min. — 383 val. 30 min. — 384 val. 30 min. — 385 val. 30 min. — 386 val. 30 min. — 387 val. 30 min. — 388 val. 30 min. — 389 val. 30 min. — 390 val. 30 min. — 391 val. 30 min. — 392 val. 30 min. — 393 val. 30 min. — 394 val. 30 min. — 395 val. 30 min. — 396 val. 30 min. — 397 val. 30 min. — 398 val. 30 min. — 399 val. 30 min. — 400 val. 30 min. — 401 val. 30 min. — 402 val. 30 min. — 403 val. 30 min. — 404 val. 30 min. — 405 val. 30 min. — 406 val. 30 min. — 407 val. 30 min. — 408 val. 30 min. — 409 val. 30 min. — 410 val. 30 min. — 411 val. 30 min. — 412 val. 30 min. — 413 val. 30 min. — 414 val. 30 min. — 415 val. 30 min. — 416 val. 30 min. — 417 val. 30 min. — 418 val. 30 min. — 419 val. 30 min. — 420 val. 30 min. — 421 val. 30 min. — 422 val. 30 min. — 423 val. 30 min. — 424 val. 30 min. — 425 val. 30 min. — 426 val. 30 min. — 427 val. 30 min. — 428 val. 30 min. — 429 val. 30 min. — 430 val. 30 min. — 431 val. 30 min. — 432 val. 30 min. — 433 val. 30 min. — 434 val. 30 min. — 435 val. 30 min. — 436 val. 30 min. — 437 val. 30 min. — 438 val. 30 min. — 439 val. 30 min. — 440 val. 30 min. — 441 val. 30 min. — 442 val. 30 min. — 443 val. 30 min. — 444 val. 30 min. — 445 val. 30 min. — 446 val. 30 min. — 447 val. 30 min. — 448 val. 30 min. — 449 val. 30 min. — 450 val. 30 min. — 451 val. 30 min. — 452 val. 30 min. — 453 val. 30 min. — 454 val. 30 min. — 455 val. 30 min. — 456 val. 30 min. — 457 val. 30 min. — 458 val. 30 min. — 459 val. 30 min. — 460 val. 30 min. — 461 val. 30 min. — 462 val. 30 min. — 463 val. 30 min. — 464 val. 30 min. — 465 val. 30 min. — 466 val. 30 min. — 467 val. 30 min. — 468 val. 30 min. — 469 val. 30 min. — 470 val. 30 min. — 471 val. 30 min. — 472 val. 30 min. — 473 val. 30 min. — 474 val. 30 min. — 475 val. 30 min. — 476 val. 30 min. — 477 val. 30 min. — 478 val. 30 min. — 479 val. 30 min. — 480 val. 30 min. — 481 val. 30 min. — 482 val. 30 min. — 483 val. 30 min. — 484 val. 30 min. — 485 val. 30 min. — 486 val. 30 min. — 487 val. 30 min. — 488 val. 30 min. — 489 val. 30 min. — 490 val. 30 min. — 491 val. 30 min. — 492 val. 30 min. — 493 val. 30 min. — 494 val. 30 min. — 495 val. 30 min. — 496 val. 30 min. — 497 val. 30 min. — 498 val. 30 min. — 499 val. 30 min. — 500 val. 30 min. — 501 val. 30 min. — 502 val. 30 min. — 503 val. 30 min. — 504 val. 30 min. — 505 val. 30 min. — 506 val. 30 min. — 507 val. 30 min. — 508 val. 30 min. — 509 val. 30 min. — 510 val. 30 min. — 511 val. 30 min. — 512 val. 30 min. — 513 val. 30 min. — 514 val. 30 min. — 515 val. 30 min. — 516 val. 30 min. — 517 val. 30 min. — 518 val. 30 min. — 519 val. 30 min. — 520 val. 30 min. — 521 val. 30 min. — 522 val. 30 min. — 523 val. 30 min. — 524 val. 30 min. — 525 val. 30 min. — 526 val. 30 min. — 527 val. 30 min. — 528 val. 30 min. — 529 val. 30 min. — 530 val. 30 min. — 531 val. 30 min. — 532 val. 30 min. — 533 val. 30 min. — 534 val. 30 min. — 535 val. 30 min. — 536 val. 30 min. — 537 val. 30 min. — 538 val. 30 min. — 539 val. 30 min. — 540 val. 30 min. — 541 val. 30 min. — 542 val. 30 min. — 543 val. 30 min. — 544 val. 30 min. — 545 val. 30 min. — 546 val. 30 min. — 547 val. 30 min. — 548 val. 30 min. — 549 val. 30 min. — 550 val. 30 min. — 551 val. 30 min. — 552 val. 30 min. — 553 val. 30 min. — 554 val. 30 min. — 555 val. 30 min. — 556 val. 30 min. — 557 val. 30 min. — 558 val. 30 min. — 559 val. 30 min. — 560 val. 30 min. — 561 val. 30 min. — 562 val. 30 min. — 563 val. 30 min. — 564 val. 30 min. — 565 val. 30 min. — 566 val. 30 min. — 567 val. 30 min. — 568 val. 30 min. — 569 val. 30 min. — 570 val. 30 min. — 571 val. 30 min. — 572 val. 30 min. — 573 val. 30 min. — 574 val. 30 min. — 575 val. 30 min. — 576 val. 30 min. — 577 val. 30 min

SKAITYTOJAI PASISAKO

LAISKAS TORONTO "DAINAI"

Jūsų siųstą čekį 30 dol., kaip "Dainos" grupės ponių dovana. Miuncheno prieglaudoje esančioms lietuvišioms senelėms, gavau. Ačiū! Čia prijungiu atskaitomybę. Visos penkios senutės nuosirdžiai dėkoja visoms aukotojoms ir ši mėnesį pasimels už visas aukotojas, prašydamos Dievo Motinos Marijos užtarymu geriausios sveikatos ir visokios palaimos. Kartu prašau priimti ir mano padėką bei geriausius linkėjimus.

Kun. Jonas Aviza

NUSIBODĖ KALBĖTOJAI?

Vienos bendruomenės korespondentas rašė spaudoje, kad ten Lietuvos kariuomenės sukakties minėjimas apsiėjo be paskaitos, nes "vietiniai paskaitininkai gerokai nusibodė". Tai, žinoma, menkas atpildas vietiniams paskaitininkams. Ilgainiui ir vietinių paskaitininkų prietrkis. Seniai jau laikas suprasti, kad kaip malda yra malda, taip tautinė paskaita yra paskaita, primenantis senus, bet svarbius tautos gyvenimo įvykius. Sensacijai ir perdėtų gudravimų juk ir būti negali. Kas iš to, jei ir svečias paskaitininkas, bet kalba visai ne į temą? Dėsto savo gudragalviškumą, sukelia ginčus. Arba atvyksta labai didelis ponas ir skaito kelis žodžius ir dar neaiškiai. Būna ir tokių, kurie per vieną paskaitą nori išdėstyti visą Lietuvos istoriją. Labai dažnai vietiniai paskaitininkai išsamiau aptaria reikalus, be užsimojimo pasirodymo smulkiais kalbėtojais. Iš tikrųjų kiekvienas vietinis turėtų, laiku atėjus, išeiti ir pasakyti žodį. Kaip kitaip išmoksite būti visuomenininkais? Taip pat ir jaunimo atstovai neturėtų bėgti nuo šių pareigų, kaip nuo ugnies. Juk kada nors teks salėje išieiti prieš klausytojus ir ką nors pasakyti. Nereiks tada alpti iš gėdos, nes ledai bus pralaužti. Jei malda jau leidžiama kalbėti bažnyčiose "vietiniams", tai kodėl jie negali kalbėti susirinkimuose, minėjimuose.

KAIP GIMSTA ...

(Atkelta iš 3 psl.)

— Mičigano valstija už nugriautą šventovę sumokėjo apie \$400,000. Parapijai buvo paskolinusi kūrėjai apie \$140,000; su nušimčiais banke susidarė \$560,000 kapitalas. Vykdomu vėjumi dabar sukelta \$100,000 pažadais, iš kurių jau 70% surinkta. Be to, kūrėja pažadėjo \$100,000 paskola. Tai yra apytikrės sumos, bet jos rodo, kaip visa numatomoji samata bus padengta.

— Pastačius tą visą sudėtingą kompleksą, iškilis ir jo išlaikymo problemos. Ar nebūs čia didesni sunkumai?

— Vykdomas neeilinis projektas, kuris bus tikra palaima visai Detroito lietuvių bendruomenei, ypač jaunumenei. Kiekvienas sąmoningas bendruomenės narys turėtų, kiek pajėgdamas, šį projektą remti. Kol bus gerų parapijiečių, nebūs išlaikymo problemų. Kai gyvenimas merdi be idėjų, be sumanymų, tada skundžiamės. Kai vykdomas koks tikrai didelis darbas, atsiranda asmenų su visokiausiais prasimanymais. Tikrumoje ne kalbos lemia pasisekimą, bet dideli atliekami darbai. Tereikia tikėti entuziazmu.

Mūsų dabartinis parapijinis kolektyvas turi keletą gerų pasisekimų žadančių bruožų. Savo amžiaus vidurkiu jis yra gana jaunas. Jis yra parodęs tam tikro brandumo: nesidavė suskaldomas, kai kilo nuomonių skirtumas, kaip, pavyzdžiui, statyti ar nestatyti kultūros centrą. Be to, šis kolektyvas, nors ir yra sudarytas iš įvairių žmonių grupių, išaugusių įvairiose kultūrose, turėjusių skirtingas aspiracijas, nusistatymus, — sugebėjo susitelkti apie didelį pozityvų darbą. Tai duoda vilčių, kad ši parapija stiprės ir laikysis ištvermingai.

ČESNAKAS

geras vaistas
Česnakas (garlic) yra natūralus kraujavantis vaistas — padeda jam laisviau tekėti, apsaugo nuo netvarkos, nuo pavimų bakterijų bei jos sunaikina. "ADAMS GARLIC PEARLES" turi savyje reikalingos česnako alyvos, kuri medicinoje jau seniai vartojama. Per išitus šimtmečius milijonai žmonių vartojo česnaką kaip vaistą, tikėdami jo gydymą bei stiprinamąją galią. Stenkitės būti stiprus ir sveikas. Dar šiuandien nusipirkite "ADAMS GARLIC PEARLES" dėžutę vaistinėje. Jausiesite geriau, stipriau ir mažiau slogų turėsite. Šios česnako kapsulės neturi nei kvapo, nei skonio.

muose, kai atsiranda reikalas? Ką mes vertiname labiau — pasakytą žodį ar žmogų, kuris tą žodį pasako? Žinoma, kad tautinį tiesos žodį, pasakytą ar pasakytą be jokio nereikalingo išsiipitimo. Žiogas

ANTIHUMANISTAI MOKO HUMANIZMO

Dar būdamas mažas girdėjau pasakojimus, kad švedai, atėję į mūsų kraštą, vaikus sustatydavo už suolų ir pastaraisiais spausdami pasmaugavo. Tuo nelabai norėjau tikėti, bet štai po II D. karo baltiečius, kovojusius prieš Stalinio okupaciją, švedai atidavė sovietų kerštui; pabėgusius nuo okupanto ir patekusius į švedų laivą taip pat atidavė okupantui. Juk tai didžiausi antihumanistiški veiksmai.

Dabar švedai dedasi tokiais humanistais, kad drįsta net Ameriką mokyti humanizmo bei smerkti Amerikos žygį, ginantį tautą nuo komunistinės agresijos. Jie tuo būdu parodo pasauliui savo antihumanistikumą, nes gina galvažudžius, kurie puola ir naikina nekaltus žmones Pietų Vietname ir naikina ten esančius amerikiečius, kurie eina gerojo samarijiečio pėrigais. Taip pat švedai parodo, kad neturi žmoniškos teisės supratimo. Teismų praktika tokia: jei du susimuša, tai teismas pripažįsta kaltu tą, kuris pirmas akmenį meta. Dabar yra proga baltiečiams vėl kelti švedų padarytas baltiečiams skriaudas savo nežmoniškais veiksmais.

B. A.

MŪSŲ MILIJONIERIAI

"T2" 1972 m. 51-52 nr. J. Vaičieliūnas rašė apie "kapų milijonierius". Ten paminėjo, kad yra lietuvių, kurie didžiulius, esą jie į metus sumoka 10-20 tūkstančių dol. valstybinių mokesčių. Jeigu jie nuo tos sumos skirtų 1% Tautos Fondo reikams, tai tos aukos gerokai padidėtų. Jis nurodė duosnių lietuvių pavyzdžius.

Viena lietuvių, gavusi po persikymo 4 mil. dol., buvo paprašyta paaukoti TF. Neatsakė, bet davė tik 5 dolerius. Kanadoje irgi tokių lietuvių milijonierių yra, tik jie nenori reklamuotis. Skrajojantis reporteris A. Laukaitis "Dirvos" 96 nr. vieną lietuvių milijonierių pareklamavo: "Vieną vakarą buvau pakviestas lietuvių milijonieriaus, kuris turėtų turtingiausias Kanadoje. Teko būti Australijos milijonierių, Indijos ir Amerikos turtuolių, Vokietijos baronų namuose, bet tokį namą kaip turi tas lietuvis milijonierius, tačiau filmų ekranuose. Savi apartamentai vaikams, uošviams ir patiems savininkams, su plaukimo baseinu, suomiška pirtimi, stilingais salonais, valgomaisiais, kokių tikrai ir daug kitų širdžiai malonių keistenybių, šį namą padarė man pasakų namu. Aš buvau milijonieriaus aptarnaujamas, kas sukelė man džiaugsmą ir pasididžiavimą, kad ir mūsų lietuvių gali taip iškilti ir mokėti gyventi, nepamirštant ir visos lietuviškos aplinkos." Ar nevertėtų A. Firavičiui, TF atstovybės Toronto apylinkės pirminkui, į tą "aplinkumą" atsilankyti? L.

KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1-mo psl.)

mosios ligoninėse, kartu atlikdavo ir praktikos darbą. Ontario registruotų medicinos seserų draugija, vadovaujama pirminkės J. Flaherty, sumanymui pritaria, bet yra susirūpinusi perskubiu jo įgyvendinimu.

Toronto TTC viešojo susisiekimo komisijos nariai, paskirti miesto tarybos, panaikino tarpzoninius bilietėlius. Torontas lig šiol buvo padalintas į dvi susisiekimo zonas, kurias sudarė pats miestas ir jo priemiesčiai. Vienos zonos keturi bilietėliai buvo gaunami už \$1. Taigi, viena kelionė zonoje atsiėjo \$0.25, o už tarpzoninį bilietėlį reikėdavo mokėti \$0.40. Dabar tarpzoniniai \$0.40 bilietėliai jau panaikinti kartu su pačiomis zonomis, ir įvestas \$0.25 bilietėlis visam metropoliniam Torontui. Dėl tokio TTC sprendimo yra susirūpinusi miesto vadovybė, nes zonų panaikinimas gali gerokai sumažinti TTC pajamas ir padidinti deficitą, jeigu nepadidės keleivių skaičius. Spadina greittkelio tiesimą prieš parlamento rinkimus sustabds Ontario premjeras W. Davis dabar leido Toronto miestui šiuo ruožu praversti požeminio traukinio liniją, kurios įrengimas pareikalauš \$155 milijonų. W. Davis pažadėjo 75% išlaidų padengti iš provincinio iždo.

Bedarbių skaičius 1972 m. gruodžio mėnesį pakilo iki 6,8% ir pasiekė 584.000, kai tuo tarpu 1971 m. tą patį mėnesį buvo tik 524.000. Ši liūdna statistika privertė premjerą P. E. Trudeau pažadėti federaciniame parlamente imtis atitinkamų priemonių nedarbui sumažinti, įtraukiant jas į šiuo metu pradedamą ruošti naują biudžetą. Toronte pirmąjį suvažiavimą Kanadoje turėjo 8.000 S. Amerikos ekonomistų taip pat atkreipė dėmesį į Kanadoje siaučiančių nedarbą ir infliaciją. Kanadiečių kilmės Harvardo universiteto prof. K. Galbraight pasiūlė Kanados vyriausybei įvesti kainų ir atlyginimų kontrolę kovai su infliacija, nes dabartinės priemonės didina nedarbą. Jo teigimu, pagrindinė kaltė dėl infliacijos tenka didžiiosiom bendrovėm ir unijom. To paties universiteto prof. O. Eckstein stebėjosi, kad Kanada toleruoja nedarbą, įvyruojantį tarp 6% ir 7%, kai JAV jis tesiekia 5,2%. Algu ir kainų kontrolės specialiu vedamuoju pareikalavo ir didžiausias Kanados dienraštis "The Toronto Star", pritardamas ekonomistų pareikštomis mintims. Rinkiminiame vajuje už tokią kontrolę buvo pasisakę konservatoriai, ypač pas juos perėjęs eksliberalas P. Hellyer. Tuo tarpu D. Lewis vadovaujami NDP socialistai, pritardami kainų kontrolėi, nenori atlyginimų kontrolės, nes juos finansškai remia darbo unijos, kovojančios už nuolatini ir kartais besaikį atlyginimų didinimą.

RENGIATĖS VESTI?

Jums patiks mano profesinis foto darbas ir žemos kainos. Paskambinkite man ir pasiteiraukite.

Robert Soucie, D. I. PHOTOGRAPHY,
29 Mountview Ave, Toronto • Tel. 766-5877

ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ YONGE MEMORIALS LTD.

2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)
Tel. 487-2147, vakarais 445-8955
Meistriškas darbas, puikūs lietuviški projektai

ALL SEASONS TRAVEL AGENCY

323 Lakeshore Rd. East, Port Credit, Ont.

Savininkas V. BAČENAS

- teikia patarimus planuojantiems keliones
- sutvarko rezervacijų, nakvynių ir kitus reikalus
- be atskiro atlyginimo
- agentūros išduoti bilietai galioja visame pasaulyje
- Skambinti telefonu 278-7261 dienos metu arba vakarais
- parūpina bilietus keliaujantiems autobusais, traukiniais, laivais, lėktuvais
- parūpina elsmo priemones ekskursijoms
- patarnauja atskviečiant gimines

ŠYPSĖNOS

Tiltas per Nemuną

Pavergtoj Lietuvoj reikėjo statyti tiltą per Nemuną, bet nėra medžiagos. Teko siųsti pasiuntinį į Maskvą. Ką siųsti? Siunčia gudriausia — lapę. Ji grįžta nieko nepešusi. Tada siunčia karingiausią — vilką, bet ir tas grįžta be nieko. Pagaliau pasiunčia asilą. Dar jam negrįžus iš Maskvos, pradeda plaukti medžiagos, kaip iš gausybės rago. Grįžus asilui iš Maskvos, teiraujasi statytojai, kaip sekėsi derybos.

— Kremliuje — visi mano draugai, — pasigyrė asilas. — Jokių sunkumų nebuvo derybose.

— Bet kodėl tiek daug medžiagų jie siūncia? — O tai nieko, — sako asilas. — Įvyko maža klaidelė. Jie paklausė mane, kaip statysime tiltą — skersai ar išilgai Nemuno. Aš per klaidą pasakiau — išilgai...

Avinas — agresorius

Zvėrių ir paukščių sandraugos komitete buvo svarstomas agresijos klausimas. Kaltinamąją kalbą pasakė vilkas:

— Didžiausias agresorius, mano nuomone, yra avinas. Vos tik užuenu ir aš, jis tuojau ragus atkiša. Dėl tokio avino elgesio paskui ir įvyksta kraujo praliejimas...

Vilkui buvo prisegtas ordinas. Avinas suvalgytas.

Padėka rašytojui

Dar tik pradėjęs rašyti savo knygos rankraštį taip pat pradėdantį leidėjui Karlonui. Šis atmetė rankraštį su pnieka. Po kelerių metų Karlonas, susitikęs Twainą, sako:

— Aš esu jums skolingas! — Už ką gi? — Kai pasklido žinia, kad aš atmečiau jūsų knygą, mane visi emė laikyti didžiausiu kvailiu pasaulyje.

— Tai už ką tamsta man skolingas? — Niekad negalėjau nė pagalvoti, kad taip išgarsėsiu!

Pakeliui

Gatve eina gerokai išgėres pietietis ir kreipiasi į praeinančią merginą:

— Sakykite, prašau, kiek mano kaktose gumby? — Trys, — baimingai atsako mergaitė.

— Ačiū jums, — sumurmėjo girtasis, — vadinasi, iki namų dar penki elektros stulpai...

Zaibas

Zaibas blykčioja pro langą. Mažoji Barbarėlė sako senelei: — Senele, šypsokite! Dievulis tave fotografuoja...

• Darbštų iš lovos verčia žadintuvus, tinginių — pilvas.
• Didžiausia žmogaus išmintis yra žinoti savo kvailystes.
Parinko Pr. Aš.

Lietuviška maisto gaminių krautuvė

PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave., Tel. 535-1258 TORONTO, ONTARIO

- Įvairios mūsų gamybos rūkytos dešros ir salami
- Pirmos rūšies A. I šviežia mėsa
- Lietuviški sūriai
- Silkės ir rūkyta žuvis
- Švieži ir kepti paršiukai
- Šviežia, šaldyta bei mūsų rūkyta įvairi paukštiena
- Importuoti maisto gaminiai
- — UŽSAKYMAI PRIIMAMI TELEFONU —
- — NEMOKAMAS PRISTATYMAS —

Balio Maskeliūno DRAUDOS ĮSTAIGA

Tel. 251-4864 arba 251-4025 • Namų tel. 277-0814

2483 Lakeshore Blvd. West, Toronto 14, Ontario

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA — LUNA NARYS

Ilgametė patirtis — įvairių draudų b-vių atstovybė

— TV-HI-FI —
Taisomi ir parduodami paprasti ir spalvoti televizijos priimtuvai. Prienamos kainos.

Tel. 532-7733 1613 DUNDAS Street West

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas

(1862 Mattawa Ave., Mississauga, tel. 279-4371)

persikėlė į naujas patalpas. Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukli kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen gatve tiesiog į garažą.
• Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniskus pataisymus.
• Savininkai: A. Paškevičius ir J. Tamošiūnas

A. ČIŽIKAS ALFA RADIO & TV

- Parduodam ir taisom televizijos ir radijo aparatus
- Statom ir taisom antenas
- Didelis pasirinkimas lietuviškų plokštelių

672 Lansdowne Ave. • Tel. 531-6165

DIDŽIAUSIOS IR GRAŽIAUSIOS EUROPIETIŠKOS MĖSOS IR SKANĖSTŲ KRAUTUVĖS KANADOJE

SPECIALŲS GAMINIAI KAS SAVAITĖ

tip-top MEATS DELICATESSEN

1727 BLOOR STREET WEST (PRIEŠ KEELE POZEMINIO STOTĮ)
YORKDALE SHOPPING CENTRE • FAIRVIEW MALL (SHEPPARD AVE. / DON VALLEY PARKWAY)

ZIGGY'S AT SHERWAY GARDENS (QUEEN ELIZABETH ir 27 kelias)
HURON - SQUARE - SHOPPING CENTRE (Cooksville, 10 ir 5 kelias)

ĮVAIRŲS SIUNTINIAI IR DOVANOS

į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą paprastu ir oro paštu.

Dovanos be maito: Motociklai, skalb. mašinos, televizijos priimtuvai, šaldytuvai ir t.t. Taip pat persiunčiame piniginius pažymėjimus (certificates), už kuriuos gavėjai gali pirkti prekių specialiose krautuvėse. Norint pasiųsti automobilį, prašome pirmo pasiteirauti, nes automobilių skaičius yra ribotas.

Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 1934 svarų gryno svorio. Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių. Sąžiningai ir greitai patarnaujame.

DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAIS — UŽDARYTA. Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.

LIEUVIŲ ISTAIGA Baltic Exporting Co. 480 RONCESVALLES AVE., TORONTO 3, ONTARIO
Telefonas LE 1-3098 Savininkai A. ir S. KALOZA

DUFFERIN RADIO AND TV

SALES AND SERVICE
Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. Parduodamos lempos ir baterijos. • Prityręs specialistas su ilga praktika.
1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

Mechaninis automašinų taisymas, sąžiningas patarnavimas

Bloor Autorite Garage 296 BROCK AVE. (tarp Dundas ir College)

Savininkas FRANK PETIT Tel. 531-1305

Autorite sales and service, 1636 Dundas Street West
Parduodami automašinų radijo priimtuvai, padangos ir kt. reikmenys

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas, mechaniniai darbai ir automatinės transmisijos

DUNDAS AUTO BODY

MAX KANE AUTO BODY

Dirbas sąžiningas ir garantuotas

Lietuvius aptarnauja Jonas Jurėnas

430 BATHURST ST.

Tel WA 1-3225 arba WA 4-1001

BALTIC MOVERS

VISŲ RŪŠIŲ PERVEŽIMAS

BALDAI IR KT.

Vežamas turas pilnai apdraustas

Skambinti tel. LE 4-1403

30 DEWSON ST., Toronto, Ont.

780 QUEEN ST. W. PRIE GORE VALE TEL. EM 4-7994

ART'S PHOTO STUDIO

Vestuvinės nuotraukos
Meniškos vaikų nuotraukos
Portretai ir kt.

A & B TAILORS

Sav. A. B. BERESNEVICIUS

343 Roncesvalles Ave., Toronto 3

Tel. 531-1432

VYRIŠKŲ IR JAUNIMO

MODERNIŲ DRABUŽIŲ KRAUTUVĖ

Notaras

A. Liūdžius, B.L.,

47 Howard Park Ave.

(Toronto-Dominion Bank pastatas)

Priėmimo laikas pagal susitarimą telefonu 537-1708

MEDUS -

reikalingas sveikatai

Natūralus, nepasterizuotas

Induose ar koriuose. Iš butyno:

30 Dewson St., Toronto 4, Ont.

Eagles Nest

Telefonas 534-0563

PLUMBING and HEATING

J. LISAUSKAS,

VALDŽIOS PRIPAZINTAS PLOMBERIS,

ATLIEKA ĮVAIRIUS VAMZDŽIŲ IR APSILYMO DARBUS.

Darbas sąžiningas ir nebrangus.

148 Westminster Ave., Toronto

Metro Lic. PH. 136. Tel. LE 2-5191

OKULISTAS

S. BROGOWSKI, O.D.

412 Roncesvalles Ave. (prie

Howard Park Ave.) Kabineto

telefonas LE 1-4251. Darbo valan-

dos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val.

vak. šeštadieniais nuo 10 val. ry-

to iki 4 val. po pietų.

Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus

telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

OKULISTAS

L. LUNSKY, R.O.

M. LUNSKY, O.D., M.S.C.

470 COLLEGE ST. TORONTO

Tel. 921-3924

Darbo valandos 9.30 v.r.—6 v.v.

Dėl priėmimo skambinti telefonu

OKULISTAS

Br. Bukowska-BEJNAR, R.O.

Wiktoria BUKOWSKA, R.O.

274 RONCESVALLES AVE

(prie Geoffrey St.)

TEL. LE. 2-5493

Darbo valandos: kasdien 10

ryto iki 9 val. vak.; šeštadi-

enis nuo 10 v. ryto iki 6 v.v.

INSURANCE

DUDA

769-4612

2231 Bloor Street W.

Visų laukiamas "TĖVIŠKĖS ŽIBURIU" metinis SPAUDOS BALIUS

PROGRAMOJE:

- Mergaičių kvartetas "AUŠRA" iš Windsoro ir akordeonistė Kristina Puidaitė
- Lietuvos žurnalistų Sąjungos paskirtų premijų įteikimas jauniems bendradarbiams
- Didžioji loterija, kurioje gali laimėti ir nedalyvaujant balijuje
- Mažoji loterija tik balius dalyviams su įėjimo bilietais
- Lietuviškas DIMSKIO orkestras
- Šokiai, bufetas

Dalyvaukite visi uoliai, kuriems rūpi spaudos reikalai! Iki pasimatymo DIDIAJAME SUSITIKIME!

VASARIO 3, ŠEŠTADIENI,

Prisikėlimo salėse (1021 COLLEGE ST. TORONTO)

- Baliaus pradžia – 7 valandą vakaro,
- programos – 7.30 v. v.

Stalai rezervuojami iš anksto "TZ" administracijoj.
Įėjimas — 3 doleriai, moksleiviams bei studentams — 2 doleriai.

TORONTONT

Sv. Jono Kr. par. žinios

Kilniam lietuviui, tauriam krikščioniui a. a. inž. Stasiui Vaitiekūnui mirus, gili užuojauta velionies šeimai ir visiems giminėms.

— Šį antradienį lietuvių kapinėse palaidotas a. a. Jonas Sargautis. Velionies artimiesiems gili užuojauta.

— Parapijos vokaliai sekmadienį akomus buvo išduodami per du praėjusius sekmadienius. Kartu su vokaliais buvo išduoti pakvitavimai už praėjusių metų aukas.

— Anapilso sodybos statybai po \$100 aukoją A. O. Jakimavičiai ir V. Mikšys.

— Parapijos choras ruošia naują giesmių repertuarą Vasario 16 iškilinėms bažnyčioje.

— A. a. Ksaverai Boridvičienė Lietuvoje mirus, jos dukrai N. Balčiūnienėi gili užuojauta. Už velionės pamaldas šį ketvirtadienį, 8 v. r. — Pamaldos: šį šeštadienį, 8 v. r. — u. a. a. Teresė Mačiulienė, 9 v. r. u. a. a. Aleksandra ir Petronėlė Zablecuskos. Sekmadienį: 10 v. r. u. a. a. Juozas Simonaitis, 11 v. r. metinės u. a. a. Albinas Kazlauskienė.

A. a. inž. Stasys Vaitiekūnas, 56 m. amžiaus, mirė sausio 21 d. Sv. Juozapo ligoninėje. Velionies sirgo virš pusantrų metų. Velionies šeima dėjo daug pastangų išgelbėti jo gyvybę tiek Toronto ligoninėse, tiek ir užsieny. Deja, sunki vėžio liga nugalėjo šio kilnaus augštesnio organizmo. Velionis buvo mechanikos inžinierius, kilęs nuo Šeduvos. Savo taktiku būdu buvo įgijęs daug bičiulių. Per keletą paskutiniųjų metų buvo prisikėlimo par. tarybos pirmininku. Buvo pašarvotas Turner ir Porter laidotuvių namuose. Laidojamas trečiadienį, 10 v. r. iš Prisikėlimo par. lietuvių kapinėse, Mississauga, Ont. Velionis paliko liūdinčius — žmoną, dvi dukras, seserį ir brolį JAV. Jo dukra Lina yra Toronto moksleivių ateitininkų pirmininkė.

VIENITELE KANADOS VALDZIOS REGISTRUOTA NATŪRALAUS GYDYMŲ SVEIKATOS KLINIKA. Įvairūs natūralūs gydymo būdai — masažai, gydymieji įdusai, elektronika, įvairūs spinduliai, garai. B. NAUJALIS, R.M. N.P. R.N.A. Natūralaus gydymo specialistas. 460 Roncesvalles Ave., Toronto 154, Ont. Tel. LE 3-8008.

PARDUODAMAS labai gerame stovyje Heintzman pianinas. Kreiptis tel. 534-0940.

KAIMISKŲ SŪRŲ VARTOTOJAMS: Toronto, 1006 Dundas St. W., krautuvė "Montrose Butcher & Grocery" dėl pasikeitimo savininkų ir remonto kurį laiką buvo uždaryta. Pranešama, kad A. Viskonto gamybos sūriai čia vėl parduavinėjami. Tel. 532-3670.

JIESKAU GALINCIO pagalbėti matematiką 10-tos klasės berniukui. Bus atlyginami. Skambinti LE 2-3459.

FOTOGRAFAIS įvairioms progoms. Skambinti po 7 v. r. B. Tarvydū tel. 767-4737.

ATLIEKU VISUS NAMŲ REMONTŲ medžio darbus, taip pat darau ir naujus įrengimus. Pas mane galite gauti vartotų 2x4", durų, faneros. Tel. 839-4894. KAZYS CIBAS.

JONAS BANYLIS atlieka visus statybos remontus, naujus pristatymus, išvalymus rūsiu, kiemų ir perkaustymo darbus. Skambinti po 5 v. p. p. tel. 535-4329.

BARONESSA

Beauty Salon

Savininkė Alė Kerberienė

2265 BLOOR St. W.,

kampas Bloor-Durrie gatvių

Telefonas 762-4252

Įvairaus stiliaus sušukavimai,

pusmetiniai, dažymas, per-

kal ir t. t. Prieinamos kainos.

Prisikėlimo par. žinios

Mirus a. a. inž. Stasiui Vaitiekūnui, velionies šeima, seserį Juliją, brolį Petrą ir visus artimuosius giliai užjaučiame. Laidotuvis — sausio 24 d., 10 v. r. Velionis buvo šios parapijos tarybos pirmininkas.

Mirus a. a. Broniui Jasioniui, šeimai ir artimiesiems reikiame nuosirdžiai užuojauta. Velionis palaidotas sausio 20 d. — Giliai užjaučiame Ap. Venslovaitienę ir jos šeimą, Lietuvoje mirus jos tėveliui a. a. Mykolui Kmielelauskui.

— Dar daug gražių, sveikų ir Dievo palaimos pilnų metų Antanui ir Sofijai Bučeliams, švenčiantiems aukštinį santuokos jubilėjų!

— Mišios: trečiadienį, 8.40 v. — padėkos Mišios, užpr. E. Narbutaitis; ketvirtadienį, 7.30 v. — u. a. a. M. Kmielelauskas, užpr. J. A. Venslovaitis; 8.40 v. — u. a. a. J. Smolskij, užpr. J. Smolskienė; penktadienį, 8.40 v. — u. a. a. A. Laugailienė, užpr. J. Z. Didžbalis; šeštadienį, 8.30 v. — u. a. a. A. Liubinskienė, užpr. pensininkų klubo; 9 v. — u. a. a. Žulius, užpr. K. J. Zulių; sekmadienį, 9 v. — u. a. a. Br. Folertą, užpr. B. A. Petkevičij; 10 v. — u. a. a. V. Navalinską, užpr. B. Navalinską; 11.15 v. — u. a. a. J. Martinaitį, užpr. S. Martinaitienę; 12.15 v. — u. a. a. Petraičij ir Grigų šeimos mirusius, užpr. P. A. Grigų; antradienį, sausio 30 d. pradedamos gregorinės Mišios u. a. a. Jona Mickevičij, užpr. velionies žmonos.

— Specialios Mišios jaunimui — vasario 4 d., 10 v. r., Parodų salėje.

— Religijos kursas suaugusiems tema "Bažnyčios vadovybės-hierarchijos vaidmuo" — sausio 24, trečiadienį, 7.30 v. r. Parodų salėje.

— Pirmosios Komunijos ir religijos pamokos vaikams, lituanistinis seminaras ir choro repetitijos — įprasta tvarka; repetitija moterų balsams — sekmadienį po Sumos.

— Ateinančią savaitę lankomos šeimos 14 pašto zonoje.

A. a. Jonas Sargautis, 47 m. amžiaus, rastas negyvas bute. Gydytojo teigimu turėjo būti miręs širdies priepuoliu jau prieš dešimt dienų. Palaidotas sausio 23 d. lietuvių kapinėse. Velionis yra kilęs nuo Panevėžio. Ilgą laiką sirgulavo. Jo laidotuvių rūpinosi žmona.

Park Lithuania. Sausio 18 d. Toronto Parks and Recreation Department posėdy lietuviams buvo duotas principinis sutikimas Keele-Annette rajone esanti Baird parką pavadinti "Park Lithuania". Lietuvių vardu kalbėjo adv. H. Steponaitis. Trumpam žodį paaikšino, kad šiemet sukanka 25 metai nuo didesnio skaičiaus lietuvių įsikūrimo Toronto mieste ir ypač vakarinėje miesto dalyje — High Park rajone. Esą labai tiktų ta proga atžymėti pavadinant vieną Toronto High Park dalyje esantį parką Lietuvos vardu. Parkų tvarkytojas paaikšino, kad mišėnėsis parkas buvo Toronto miesto nupirktas šio šimtmečio pradžioje ir pavadintas vieno miesto tarybos nario vardu. Dar reikės laiko teisiniam reikalams patikrinti ir išaiškinti su miesto advokatu. Tada šis reikalas galės būti galutinai su tvarkytas. Posėdyje taip pat dalyvavo kairurie lietuvių parko komiteto nariai ir kviesti svečiai: parko pavadinimo idėjos iniciatorius ir sumanytojas St. Jokūbaitis, D. Keršienė ir St. Dargis. Džiugu, kad privati iniciatyva su KLB Toronto apylinkės parama pasitarnauja lietuviškam reikalui. Daug palankum lietuviams parodė miesto tarybos narys Wm. Boytchuk, kuris posėdyje ilgai kalbėjo. Jam Toronto lietuvių bus labai dėkingi. Toronto lietuviams džiugu, kad jų reikalus oficialioje įstaigoje pradeda ginti jaunosios kartos profesionalai, kaip adv. H. Steponaitis, kuris ne tik gražia ir sklandžia anglų kalba lietuvių reikalus referavo, bet ir kaip advokatas tuose reikaluose gerai orientuojasi.

— Ateinančią savaitę lankomos šeimos 14 pašto zonoje.

A. a. Jonas Sargautis, 47 m. amžiaus, rastas negyvas bute. Gydytojo teigimu turėjo būti miręs širdies priepuoliu jau prieš dešimt dienų. Palaidotas sausio 23 d. lietuvių kapinėse. Velionis yra kilęs nuo Panevėžio. Ilgą laiką sirgulavo. Jo laidotuvių rūpinosi žmona.

Park Lithuania. Sausio 18 d. Toronto Parks and Recreation Department posėdy lietuviams buvo duotas principinis sutikimas Keele-Annette rajone esanti Baird parką pavadinti "Park Lithuania". Lietuvių vardu kalbėjo adv. H. Steponaitis. Trumpam žodį paaikšino, kad šiemet sukanka 25 metai nuo didesnio skaičiaus lietuvių įsikūrimo Toronto mieste ir ypač vakarinėje miesto dalyje — High Park rajone. Esą labai tiktų ta proga atžymėti pavadinant vieną Toronto High Park dalyje esantį parką Lietuvos vardu. Parkų tvarkytojas paaikšino, kad mišėnėsis parkas buvo Toronto miesto nupirktas šio šimtmečio pradžioje ir pavadintas vieno miesto tarybos nario vardu. Dar reikės laiko teisiniam reikalams patikrinti ir išaiškinti su miesto advokatu. Tada šis reikalas galės būti galutinai su tvarkytas. Posėdyje taip pat dalyvavo kairurie lietuvių parko komiteto nariai ir kviesti svečiai: parko pavadinimo idėjos iniciatorius ir sumanytojas St. Jokūbaitis, D. Keršienė ir St. Dargis. Džiugu, kad privati iniciatyva su KLB Toronto apylinkės parama pasitarnauja lietuviškam reikalui. Daug palankum lietuviams parodė miesto tarybos narys Wm. Boytchuk, kuris posėdyje ilgai kalbėjo. Jam Toronto lietuvių bus labai dėkingi. Toronto lietuviams džiugu, kad jų reikalus oficialioje įstaigoje pradeda ginti jaunosios kartos profesionalai, kaip adv. H. Steponaitis, kuris ne tik gražia ir sklandžia anglų kalba lietuvių reikalus referavo, bet ir kaip advokatas tuose reikaluose gerai orientuojasi.

PARDUODAMAS labai gerame stovyje Heintzman pianinas. Kreiptis tel. 534-0940.

KAIMISKŲ SŪRŲ VARTOTOJAMS: Toronto, 1006 Dundas St. W., krautuvė "Montrose Butcher & Grocery" dėl pasikeitimo savininkų ir remonto kurį laiką buvo uždaryta. Pranešama, kad A. Viskonto gamybos sūriai čia vėl parduavinėjami. Tel. 532-3670.

JIESKAU GALINCIO pagalbėti matematiką 10-tos klasės berniukui. Bus atlyginami. Skambinti LE 2-3459.

FOTOGRAFAIS įvairioms progoms. Skambinti po 7 v. r. B. Tarvydū tel. 767-4737.

ATLIEKU VISUS NAMŲ REMONTŲ medžio darbus, taip pat darau ir naujus įrengimus. Pas mane galite gauti vartotų 2x4", durų, faneros. Tel. 839-4894. KAZYS CIBAS.

JONAS BANYLIS atlieka visus statybos remontus, naujus pristatymus, išvalymus rūsiu, kiemų ir perkaustymo darbus. Skambinti po 5 v. p. p. tel. 535-4329.

Pianistės Aldonos Dvarionaitės koncertas įvyks vasario 4, sekmadienį, didžiojoje Lietuvių Namų salėje. Bilietai jau platinami. A. Dvarionaitė yra viešnia iš Lietuvos. Ji sėkmingai koncertavo JAV lietuvių kolonijose. Koncertą rengia Toronto liet. tautinių šokių grupės "Gintaras" tėvų komitetas.

Tarptautinio masto psichiatras Viktor Frankl, autorius daugelio knygų ir straipsnių, skaitys viešą paskaitą visuomenei tema "Youth in Search of Meaning" vasario 11, sekmadienį, 7.30 v. v., Massey Hall. Autorius yra žydų kilmės, ilgai kentęs vokiečių koncentracijos stovyklose. Jis yra Vienos universitete psichiatrijos profesorius, sudaręs vadinamą logoterapijos teoriją, kuri labai pabrėžia žmogaus gyvenimo prasmės atradimą religiniame tikėjime. Šią paskaitą rengia jaunimo organizacija "Youth Corps" (56 Bond St., tel. 368-3425). Įėjimas — \$2. Lietuvių tarpe bilietus platina moksleiviai ateitininkai (žiūr. ateitininkų žinią).

Lietuvių studentai Toronto universitete vasario 23 rengia Lietuvių Dieną ir prašo visuomenę finansuoti bei moralinės paramos. Plačiau žiūr. "Studentų žinios" 6 psl.

Kanados ministeriui pirminkui P. E. Trudeau pagerbti Toronto liberalų partija ir šiemet ruošia banketą kovo 7 d. Royal York viesbutyje. Banketui komitetui vadovauti pakvies Gordon R. Sharwood, Board of Acres Ltd. ir Garanty Trust Company bendrovų pirmininkas. Jis yra gimęs Montrealyje, studijavęs McGill, Oksfordo ir Harvardo universitetuose. Bilietai gaunami 15 Duncan St. tel. 863-9339. Kaina — \$75.

Toronto lietuvių inžinierių ir architektų — PLIAS narių susirinkimas įvyko 1972 m. lapkričio 10 d. Lietuvių Namuose. Išrinkta nauja valdyba, kuri pasiskirstė pareigoms: pirm. V. Petrulis (tel. 534-0954), vicepirm. J. Stankus, sek. R. Rimas, izd. A. Ciplijauskas, parengimų vadovas A. Raudys. Tradicinis narių ir svečių parengimas įvyks Liet. Namuose š.m. kovo 3 d. Valdyba

Artėjant "Varpo" 20 metų sukakčiai, remėjai, valdyba ir choristai uoliai ruošiasi iškilinėms. Pirmoji jų dalis — sukaustuvinis koncertas kovo 10 d. Antroji dalis — akademiška balandžio 28 iškilmingu baliu mi ir šokiais. Rengėjai nuosirdžiai kviečia visus rezervuoti šias datas ir dalyvauti "Varpo" istorinėje šventėje. Rengėjai

Susijedav sausio 21 d., dalyvaujant artimiesiems giminėms, Vidas Augaitis su Rūta Liūmaitė. Vestuvės numatytos šį pavasarį.

Prof. Joana Vaštokienė sausio 17 d. dalyvavo CBC televizijos programoje "Ideas", kurioje šį kartą buvo kalbama apie primityvų meną. Ji dėsto Trento universitete ir su savo vyrų profesoriumi Romu tyrinėja Kanados indėnų meną. Ta tema įvyks jų paruošę veikalą anglų kalba.

Toronto universiteto lietuvių klubo surengta slidinėjimo išvyka sausio 19-21 savaitgalį Mėlynose kalnuose už Colingwood buvo labai sėkminga. Nors slidinėjimas nebuvo labai geras, tačiau studentų nuotaika kėlė vakarines programas. Dalyvavo apie 50 studentų. Paskaitą apie Kanados daugiakultūrę politiką skaitė KLB pirm. inž. E. Čuplinskas.

Augustinas Kuolas, Tautos Fondo atstovybės Kanadoje pirmininkas, išvyko Humber Memorial ligoninėn sveikatos patikrinti.

Dantų gydytoja Ragna Bersienė atidaro dantų gydymo kabineta 1184 Mount Pleasant Rd. Tel. 486-5115. Ji yra švedų kilmės, bet išmoko ir lietuviškai.

Brangiam kolegai

A+A

inž. STASIUI VAITIEKŪNUI

mirus, velionies žmonai BIRUTEI, dukterims — VIDAI ir LINAI, seseriai JULEI, broliui PETRUI ir Lietuvoje esantiems giminėms bei jų šeimoms gilią užuojautą reiškia —

B. Baranauskas

Amžinybėn iškeliavus

A+A

inžinieriui Stasiui Vaitiekūnui,

velionies žmonai valdybos narei BIRUTEI, dukroms — VIDAI ir LINAI bei šeimoms artimiesiems reikiame gilią užuojautą —

KLK Moterų Dr-jos Prisikėlimo par.
skyriaus valdyba ir narės

"TZ" spaudos balius

vasario 3, šeštadienį, Prisikėlimo salėse. Laisvų vietų dar yra kavinėje ir Parodų salėje. Pagrindinių laikraščių skaitymui dalyvauja visi "TZ" skaitytojai, išgiję loterijos bilietus ir atsiuntę jį šakneles. Jie, ir nedalyvaujant spaudos baliuje, gali laimėti pagrindinius laikraščių paveikslius (dailininkų — E. Stankuvienės, A. Tamošaičio, L. Urbono, T. Valiaus), medžio skulptūrą (Pr. Baltuonio), televiziją, nemokamą kelionę lėktuvu į Bermudus (V. Bačeno dovana) ir kt. Be to, bus mažoji loterija pagal įėjimo bilietų numerius. Jai gautos šios dovanos: Mohawk liet. bendrovės lempa, Margio vaistinės — vyriška ir moteriška piniginė, Parkside Meat Market (Ant. Matulaitis) dešra, cigarečių dėžė (Kohl a. Frish Lt. per M. Pranavičijų), pagavėlė (M. Dikšij) ir kt.

Jaunimo dėmesį į lietuvišką spaudą atkreipė Lietuvių žurnalistų Sąjungos centro valdybos Čikagoje paskirtos premijos čiašiemis "TZ" bendradarbiams — R. Sakalaitei, G. Juozapavičiūtei ir K. Seštokiui. Premijos bus įteiktos spaudos balius metu vasario 3 d. Toronto Prisikėlimo salėje. Meninę programą atliks Windsorio lietuvių jaunimo kvartetas "Aušra", o šokiams gros jaunimo orkestras, vadovaujamas A. Dimskio.

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas 1972 m. išdavė naują asmeninių paskolų \$325.465.00 ir mortgičių \$1.531.675.00. Baigiantis metams, mortgičių išdavimas buvo suvaržytas, nes nauji indėliai negalėjo patenkinti pareikalavimo. Šiuo metu padėtis pagerėjo ir yra pakankamai pinigų patenkinti naujus paskolų prašymus. Palūkanos: šiais metais sumažintos už visas paskolas. Asmeninės paskolos — 8%, neklin. turto (pirminio mortgičiai) — 8% ir garantuotos paskolos ikeistais pirmais arba antrais mortgičiais (mortgage assignment) — 8%.

Jeigu ikeisto mortgičiaus palūkanos yra augstesnės, tai skirtumas išmokamas skolininkui. Šios palūkanos metų pabaigoje gali sumažėti, nes praėjusiais metais, pavyzdžiui, iš pėlo buvo grąžinta kiekvienam skolininkui 10% sumokėtų palūkanų, ir skolininkai faktinai mokėjo už asmenines paskolas — 7.65%, o mortgičius — 7.42%. Kviečiame visus lietuvius pasinaudoti mūsų duodomis paskolomis apmokėti savo privačiom skolom, baldams, mašinoms, namams įsigyti. Vedėjas

Piano — Grand Piano specialistas
Padedą perkant ar parduodant pianinus, sąžiningai atlieka — visokius remonto bei stygavimo darbus.
A. BRICKUS • Tel. 534-0940 Toronto

MONTREALQUE

Sv. Kazimiero par. žinios

— Parapijos komitetas kviečia jaunimą aktyviau įsijungti į parapijos gyvenimą, t. y. dalyvauti sekma-

TORONTO, ONT.

Tautinių šokių grupė "Gintaras" nuosirdžiai dėkoja Kanados Lietuvių Fondui, parėmusiam ją \$75 auka. Taip pat didelis aciu Toronto chorui "Varpas" už \$50 paramą.

Lietuviškos spaudos rėmėjas Al. Pilypaitis, "Knight TV a. Appliances" parduotuvės savininkas (168 Locke St. S., Hamilton 12, Ont.) ir šiemet sudarė sąlygas "TZ" leidėjams gauti papiginta kaina spaudos balius loterijai \$180 vertės 20 inčų dydžio "Zenith" televizijos priimtuvą. Be to, ta proga jis "TZ" paaukojo \$30. Leidėjai reikią jam nuosirdžiai padėką.

Pastaruoju metu tautiečiai, atvykdami į viešus balius, atsineša vadinamąsias "mikes". Tai savotiškas "šmugelis", kuris nedaro garbės nei jo iniciatoriams, nei rengėjams, nes tai nelegalus dalykas. Tai kenkia ir lietuvių prestižui, nes viešuose pobūviuose dalyvauja ir nelietuvių. Kartą vienas tokių svečių, matydamas pulkiai apsirėngusius lietuvius išsimant "mike", pareiškė: "It looks so cheap!" Viešie renginiai ruošiami kultūriniam darbams paremti. Dėlto jų dalyviai neturėtų savo "mikėmis" sudaryti nemalonus rengėjams, sales savininkams ir aplamai savajai visuomenei.

Seštadienines mokyklos tėvų komiteto vakaras sausio 20 d. Prisikėlimo par. salėje, buvo sėkmingas. Meninę programą atliko "Azuolynas" ir "Gintaras". Dalyviai buvo gausūs. Savo dalyvavimu jie prisidėjo prie lietuviškosios mokyklos išlaidų.

A. a. Stasys Perminas nepriklausomoje Lietuvoje buvo prisiekusiu advokatu (ne teisėju, kaip per klaidą parašyta "TZ" 3 nr.).

Dėl Toronto pašto streiko "T. Z." 3 nr. negavo nė torontiečiai skaitytojai. Šis numeris įprasta tvarka buvo atiduotas centriniam Toronto paštui antradienio vakarą, o streikas prasidėjo trečiadienį. Tikimės, kad skaitytojai šią savaitę gaus ne tik 3-čią, bet ir 4-tą numerius. "TZ" administracija gauna daug skundų iš savo skaitytojų dėl nerūgularaus laikraščio pristatymo. Tuos skundus administracija perduoda centriniam paštui, kuris juos tiria ir bando sutvarkyti. Tokiais atvejais patartina taipgi kreiptis į vietinį savo pašta, kuriame laikraščiai dažnai užkliūva.

Toronto lietuvių dramų mėgėjų būrelis, vadovaujamas p. Dargytės - Byszkiewicz, ruošia naują veikalą. Kol kas dirba tyliai — neskelbia nei veikalo pavadinimo, nei pastatymo datos.

Nijolė Bagdžiūnienė

DEL TORONTO PAŠTO STREIKO "T. Z." 3 nr. negavo nė torontiečiai skaitytojai. Šis numeris įprasta tvarka buvo atiduotas centriniam Toronto paštui antradienio vakarą, o streikas prasidėjo trečiadienį. Tikimės, kad skaitytojai šią savaitę gaus ne tik 3-čią, bet ir 4-tą numerius. "TZ" administracija gauna daug skundų iš savo skaitytojų dėl nerūgularaus laikraščio pristatymo. Tuos skundus administracija perduoda centriniam paštui, kuris juos tiria ir bando sutvarkyti. Tokiais atvejais patartina taipgi kreiptis į vietinį savo pašta, kuriame laikraščiai dažnai užkliūva.

Toronto lietuvių dramų mėgėjų būrelis, vadovaujamas p. Dargytės - Byszkiewicz, ruošia naują veikalą. Kol kas dirba tyliai — neskelbia nei veikalo pavadinimo, nei pastatymo datos.

Nijolė Bagdžiūnienė

PETRAS ADAMONIS
C. I. B.
GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.
DRAUDIMO AGENTŪRA TEL. 727-3120
6695 — 35th Avenue, Montreal 409 Namų 376-3781
Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus turto, automobilų, atsakomybės, gyvybės draudimas

"LITAS" ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET
MONTREAL 205, QUE., TEL. 766-5827

MOKA UŽ:
Einamasis s-tas 5.0%
Taupomasis s-tas 6.0%
Term. ind. 1 m. 6.5%
Term. ind. 2 m. 7.0%
Term. ind. 3 m. 7.5%

DUODA PASKOLAS:
Asmenines 8.5%
Neklin. turto 8.5%
Čekių kredito 9.0%
Investacines nuo 9% iki 12%

Duoda nemokamą gyvybės apdraudą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas.

Nemok. gyvybės apdr. iki \$10,000 už paskolos sumą.

Kooperatinė namų (iki 4 butų) ir namų inventoriaus apdrauda.

Kreiptis: Gil Constantini, C.I.B., Quebec Credit Union League,

17 Ronald Drive, Montreal West 263. Tel. 487-5820.

KASOS VALANDOS

1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama

vasarą nuo birželio 15 d. iki rugpjūčio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.

3907-A Rosemont Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.